SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A°. 1860. Vrijdag 24 Februarij. **N°. 8.**

PRIJS per JAAR voor *Samarang* ƒ 12.—
„ „ „ buiten *Samarang* „ 14.—
Na **TWEE** *ure zullen er geene Advertentiën meer aangenomen worden.*

DIT ADVERTENTIE-BLAD WORDT IEDEREN
VRIJDAG
UITGEGEVEN.

De prijs der Advertentiën, is van *een* tot *tien* woorden *een gulden;* verder voor iedere *vijf* woorden *vijftig cents* of ½ *recepis,* behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Bij Koninklijk besluit van 4den December 1859, no. 64, is benoemd tot adspirant-ingenieur van den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indie, de civile ingenieur *A. A. Overgauw Pennis.*

Bij Koninklijk besluit van den 12den December 1859, no. 44, is aan den luitenant ter zee der eerste klasse van het sedentaire zeewezen in Nederlandsch-Indie, met verlof in Nederland, *E. H. Boom,* als eene buitengewone belooning voor vroegere diensten en mitsdien als eene bijzondere gunst, toegekend de rang van kapitein-luitenant bij het sedentaire zeewezen in Nederlandsch-Indie.

Door zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIEL-DEPARTEMENT.

Ontslagen:

Eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de opziener der eerste klasse bij de kultures in Agam *H. de Hart.*

Eervol, uit zijne betrekking, wegens ziekte, onder toekenning van wachtgeld, de kommies boekhouder bij de algemeene pakhuis-administratie te Samarang *J. H. Philips.*

Eervol, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de adsistent-resident van Madura, *C. van de Velde.*

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den controleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en kultures *S. K. van Aalst.*

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kommies op het bureau van den adsistent-resident van Grissee (Soerabaija) *S. S. de Vries.*

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den opziener der eerste klasse bij de kultures te Moeara Sama (residentie Tapanolie) *A. Kerkhoff.*

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den predikant bij de evangelische gemeente te Batavia ds. *J. G. G. Bierhaus.*

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures in de residentie Soerabaija *R. O. S. Steenstra Toussaint,* en aan den ambtenaar ter beschikking van den directeur der burgerlijke openbare werken *W. J. Brouwer Sr.*

Magtiging Verleend:

Tot de uitreiking aan *C. E. Loebell,* op zijn verzoek eervol ontslagen officier van gezondheid der tweede klasse, eener acte van toelating tot het uitoefenen van de genees-, heel- en verloskundige praktijk te Batavia.

Bevorderd:

Tot controleur der tweede klasse, de controleur der derde klasse *A. H. G. Blokzeijl,* met bepaling, dat hij op zijne tegenwoordige standplaats Djembrana, op den tegenwoordigen voet zal werkzaam blijven.

Benoemd:

Tot kommies op het residentie kantoor te Rembang, de ambtenaar op wachtgeld *C. J. Watson,* laatst kommies op het residentiekantoor in de Lampongsche districten.

Tot kommies-boekhouder bij de pakhuis-administratie te Samarang, de kommies ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Joana (Japara) *H. Oudhoff* jr.

Tot buitengewoon derden kommies bij de weeskamer te Batavia, *J. W. F. Klein,* laatstelijk kommies op het residentiekantoor te Ternate.

Tot directeur der middelen en domeinen, de gouvernements-kommissaris tot het ontwerpen en voorstellen der vereischte bepalingen van wetgeving in de Nederlandsch-Indische bezittingen buiten Java en Madura mr. *W. H. du Cloux.*

Tot raadsheer in het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indie mr. *H. W. du Perron,* onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd, thans op non-activiteit.

Tot adsistent-resident van Madura, de secretaris der residentie Preanger Regentschappen, *L. W. C. Bosch.*

Tot secretaris der residentie Preanger Regentschapen, de eerste kommies ter algemeene secretarie *W. J. Pahud.*

Tot kommies-kontroleur der inkomende en uitgaande regten te Batavia de ambtenaar op wachtgeld *A. S. Warmolts,* laatst secretaris der residentie Padangsche Bovenlanden.

Tot kommies-ontvanger, tevens boekhouder bij den ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Samarang, de kommies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Japara *J. A. B. Heijneman.*

Tot tweede kommies bij de directie der producten en civiele magazijnen, de derde kommies op het residentie-kantoor te Muntok (Banka), *M. J. Gaijmans.*

Tijdelijk Gesteld:

Ter beschikking van het bestuur over de Protestantsche kerk in Nederlandsch-Indie, de predikant *F. U. van Hengel,* onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd, met bepaling, dat hij ter hoofdplaats van de residentie Preanger Regentschappen verblijf zal houden.

Aangesteld:

Als gedelegeerde, ten einde de belangen van het algemeen te vertegenwoordigen bij de Nederlandsch Indische levensverzekering- en lijfrente-maatschappij, opgerigt door *C. F. W. Wiggers van Kerchem* de gepensioneerde hoofd-ambtenaar *T. Ament.*

SCHUTTERIJEN, ENZ.

Bij de Schutterij te Amboina.

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, de eerste luitenant kwartiermeester *A. G. Schmidhamer.*

Benoemd:

Tot tweeden luitenant kwartiermeester, de tweede luitenant van het korps *J. L. Hendriksz.*

MILITAIR-DEPARTEMENT.

Ingetrokken:

Op zijn verzoek, het aan den majoor der infanterie *N. Kloesmeijer* verleend tweejarig verlof naar Nederland.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de dirigerend officier van gezondheid der eerste klasse *H. Holländer.*

Op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de majoor der infanterie *N. Kloesmeijer.*

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de majoor der infanterie *H. D. van Palenstein Helderman.*

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de directeur bij het groot militair hospitaal te Weltevreden (militair ambtenaar der eerste klasse) *C. E. Gerard.*

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der infanterie *W. A. J. Visser.*

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den officier van gezondheid der eerste klasse *D. Doijer.*

Tijdelijk Gesteld:

Op non-activiteit, de tweede luitenant der infanterie *F. K. Martin.*

Bevorderd:

Tot majoors:

Bij het 8ste bataillon (Ngawie), de kapitien *R. H. S. Rijks,* van het garnizoens-bataillon der eerste militaire afdeeling op Java.

Bij het 17de bataillon, de kapitein *G. P. de Neeé,* thans chef van den staf ter Sumatra's Westkust.

Bij de Militaire Geneeskundige dienst.

Tot officier van gezondheid der eerste klasse, de officier van gezondheid der tweede klasse *B. E. J. H. Becking.*

Overgeplaatst:

Bij het garnizoens bataillon van Banka, de majoor *J. H. R. Köhler,* van het 2de bataillon infanterie.

Bij het 2de bataillon infanterie, de majoor *F. van Ketwich,* van het 8ste bataillon infanterie (Ngawie).

Bij het Hoofd-Bureau der Militaire Administratie.

Benoemd:

Tot tijdelijk boekhouder (militair ambtenaar der tweede klasse), de gepasporteerde adjudant onderofficier *J. J. Scharff.*

Belast:

Met de waarneming der betrekking van tijdelijk expediteur en archivaris (militair ambtenaar der derde klasse,) de adjudant onderofficier *J. F. Henrichs,* van het garnizoens bataillon der eerste militaire afdeeling op Java, met bepaling, dat hij als zoodanig, gedurende zijn loopend verband, voor memorie bij zijn korps zal gevoerd worden.

Goedgekeurd:

Dat door het Militair Departement.

Bij het Wapen der Infanterie.

Zijn Geplaatst:

Bij het 1ste bataillon (Soerakarta), de kapitein *L. A. de Klerk;*

Bij het 3de bataillon, de tweede luitenant *W. A. Albrecht;*
beiden onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Bij het 5de bataillon (Samarang), de tweede luitenant *F. H. Albrecht.*

Bij het 10de bataillon, de tweede luitenant *H. K. F. van Teijen.*

Bij het 12de bataillon, de tweede luitenants *J. F. D. Engelhard* en *W. J. Vervloet.*

Bij het 14de bataillon, de tweede luitenant *H. A. Harms;* allen onlangs uit Nederland aangekomen.

Bij het garnizoens-bataillon in de Wester-afdeeling van Borneo, de kapitein *N. G. van Huffel,* onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Zijn Overgeplaatst:

Bij het 5de bataillon (Samarang), de eerste luitenant *J. H. C. W. M. J. Gerlach,* van het garnizoens-bataillon in de tweede militaire afdeeling.

Bij het 6de bataillon, de eerste luitenant *J. C. Hamel,* van het 13de bataillon.

Bij het 8ste bataillon, de kapitein *F. K. N. van Bijlevelt,* van het 2de bataillon.

Bij het 9de bataillon, de eerste luitenant *P. P. J. Eijpen* en *F. P. Cavaljé,*
beiden van het 2de bataillon.

Bij het 13de bataillon, de tweede luitenants *J. H. Hojel,* van het 6de bataillon.

Bij het 15de bataillon, de tweede luitenants *G. A. Kal,* van het 16de bataillon en *J. A. van der Putten,* van het 17de bataillon.

Bij het 16de bataillon, de eerste luitenant jhr. *G. H. Q. van Kinschot,* van het 17de bataillon.

Bij het 17de bataillon, de tweede luitenant *W. J. Thieme,* van het 16de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de tweede luitenant *A. Wijnoldij,* van het 15de bataillon.

Bij de garnizoens-kompagnie van Riouw en onderhoorigheden, de kapitein *A. de Veer de Rochemont* van het 7de bataillon, en de tweede luitenant *A. Warmhout* (de laatste te Mangkalis.)

BEKENDMAKINGEN.

De Algemeene Ontvanger te *Samarang,* herinnert bij deze, dat de belasting op het houden van Paarden en Rijtuigen over het loopende jaar, moet worden voldaan vóór ultimo Maart aanstaande.

De Algemeene Ontvanger voornoemd,
(241) J. LIJNIS HUFFENREUTER.

Ten Residentie-kantore te *Madioen* is gelegenheid tot plaatsing van eenen **KLERK** op een tractement van ƒ **50.**— 's maands, met vooruitzigt op vermeerdering.

Degenen die daartoe genegen zijn, worden verzocht met eigenhandige franco brieven en onder overlegging van getuigschriften van goed gedrag, zich tot den ondergeteekende te wenden.

De Resident,
bij verhindering:
De Secretaris,
(239) VAN DER VEN.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

Aangeslagen Vendutiën.

Op MAANDAG den 27sten Februarij, voor het Woonhuis van den Kapitein *P. J. E. Hartsteen.*

Op DINGSDAG den 28sten Februarij, voor het Woonhuis van Mr. *H. B. van Davelaar.*

MENGELWERK EN BIJDRAGEN.

DE WRAAK EENER KONINGIN,

EENE EPISODE UIT HET LEVEN VAN CHRISTINA VAN ZWEDEN.

(Vervolg en Slot.)

Met deze woorden greep hij Monaldeschi aan, dreef hem naar het einde der galerij, drong hem daar tegen den muur, juist onder het beeld van St. Germain; en eer ik het beletten kon, zette hij de punt van zijn zwaard op de borst van den markies. Deze greep het lemmer en kwetste zich aan de hand; de stoot drong dus door maar schampte af. Hierop riep de kapitein: Hij heeft eene wapenrusting onder zijn kleed! en oogenblikkelijk bragt hij hem een wond in 't aangezigt toe. Monaldeschi keerde zich nu naar mij en riep: Mijn vader! mijn vader! Onmiddelijk schoot ik toe, en nu deed de kapitein een stap terug, terwijl hij de twee anderen beval om hetzelfde te doen. De markies boog thans de eene knie op den grond, bad God om genade, en fluisterde mij voor 't laatst eenige woorden in. Hierop gaf ik hem onmiddelijk de absolutie, zeggende: dat hij voor zijne zonden den dood moest ondergaan en de uitvoerders van het vonnis vergeven moest.

Na mijne woorden gehoord te hebben, wierp hij zich voorover op den vloer. Onder het vallen gaf een der lijfwachts hem een sabelslag. De markies viel op zijn gezigt, maar hief zich even op en wees hem dat men hem in eens af zou maken. De man die hem gewond had, gehoorzaamde en sloeg hem tweemaal met zijn zwaard op den nek, zonder hem merkelijk te bezeeren. De markies droeg inderdaad onder zijn opperkleed een maliënkolder, die, zoo als later bleek, meer dan tien pond woog en zoo hoog om den hals sloot dat geen sabelhouw hem deeren kon.

Toen ik dit zag trad ik naderbij om den markies te vermanen zijn leed met geduld te dragen, tot boete zijner zonden. Terwijl ik nog sprak kwam de kapitein naar mij toe en vroeg: of ik niet dacht dat het tijd zou zijn om Monaldeschi den genadeslag te geven. Ik wees den man met drift van mij af, en zeide dat ik in deze zaak niets raden mogt; maar zoo ik iets te bevelen had, dat ik dan den markies het leven zou sparen, in plaats van zijn dood te verhaasten. Toen de kapitein hoorde dat ik er zoo over dacht, vroeg hij mij verschooning en bekende dat hij verkeerd had gedaan, met mij over deze zaak te spreken.

Op dit oogenblik werd de deur der galerij geopend en kwam de kapellaan der koningin binnen. De ongelukkige markies die het terstond hoorde, rigtte zich op, hield zich aan het gordijn vast en sleepte zich zoo langs den muur voort tot aan de voeten van den kapellaan. Hij fluisterde hem eenige woorden toe, alsof hij op nieuw biechtte, waarop de kapellaan, na mij eerst verlof te hebben gevraagd, hem nog eens de absolutie gaf, en zich toen onmiddelijk verwijderde. Toen de kapellaan weg was bragt de kapitein den markies een behendigen stoot aan den hals toe, even boven den rand van het stalen pantser. Monaldeschi zonk thans op zijde en sprak niet meer. Hij ademde nog een paar minuten, gedurende welke ik bij hem bad en zoo veel ik kon hem vermaande aan zijne zonden te denken. Door bloedverlies werd hij weldra bewusteloos en binnen weinige seconden had zijn leven opgehouden. Het was nu kwartier voor vieren. De doodsangst van den markies, sedert het oogenblik dat de koningin zijn vonnis uitsprak, had dus meer dan twee uren geduurd.

Ik sprak het *De Profundis* bij zijn lijk. Terwijl ik bad, staken de lijfwachts hunne zwaarden op en onderzocht de kapitein de zakken van den markies, maar vond niets, behalve eenig zilvergeld, een kerkboekje en een klein mes. De kapitein gaf thans de anderen een wenk en alle drie trokken af, sloten de deur achter zich digt en lieten mij alleen bij het lijk.

Eenige minuten later volgde ik hen, om aan de koningin van het gebeurde verslag te geven. Ik meende haar een weinig te zien verbleeken, toen ik zeide dat Monaldeschi dood was, maar hare koude, strakke oogen verteederden niet en hare stem bleef even helder en vast, als toen ik haar dien dag voor het eerst had gehoord. Zij sprak weinig, en zeide alleen in zich zelve: Hij is dood, en hij heeft het verdiend! Zich toen tot mij wendende, vervolgde zij: Vader, ik laat de zorg voor het lijk aan u over, en zal u de noodige som doen ter hand stellen, om missen te lezen voor de rust zijner ziel.

Ik liet het lijk in eene kist leggen en op een vuilniskar naar het kerkhof vervoeren, want de markies was een groot, zwaar man, en door het regenachtige weêr waren de wegen in zeer slechten staat. Op Maandag den

Op WOENSDAG den 29sten Februarij, voor het Commissie-huis van *Soesman & Co.*
Op DONDERDAG den 1sten Maart voor het Vendu-locaal van *F. A. Pringiers.*
Op VRIJDAG en ZATURDAG den 2den en 3den Maart, bij den Pachter der Pandjes-huizen van vervallen Pandgoeren en VRIJDAG den 2den Maart van twee vastigheden, gelegen in wijk La. K, No. 220 en La. M, No. 567.

Advertentiën.

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Zaturdag den 25 dezer, zullen

Soesman & Co.,

voor rekening van den WelEd. Gestr Heer Kapitein

N. H. KORNELISSEN,

in de *Hoogendorp Stroomstraat*

VENDUTIE HOUDEN

(217) van ZEd. Gestr. netten Inboedel.

Op MAANDAG den 27sten DEZER,

ZULLEN

SOESMAN & CO.,

wegens vertrek, voor rekening van den WelEdGestr. Heer KAPITEIN

P. J. E. HARTSTEEN,

op *Tawang*, Vendutie houden,
van ZEdG. netten INBOEDEL, bestaande uit:

diverse Banken, Stoelen, Tafels, Knaapjes, Speeltafels, enz., enz., van Mahoniehout en Bataviaasch maaksel.

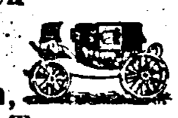
VOORTS:
Eng. Hang- en Staande Lampen, Porceleinen Serviezen, een Victoria Toerwagen, Europ. fabrikaat, en wat verder te voorschijn zal worden gebragt. (176)

Op bovenstaande Vendutie,

zal alsnog worden verkocht:

Eene groote partij Pleet- en Zilverwerk, waaronder een net Theeservies, Presenteertrommels met blad, Broodmanden, Olie- en Azijn-, Zuur- en Drankstellen, zilveren Lepels en Vorken, een ijzeren Uitlegstoel, tevens geschikt voor Veldbed enz. enz.
(212) SOESMAN & CO.

OP DE VENDUTIE

van Maandag den 27sten,

ZAL NOG WORDEN VERKOCHT:

Een goede REISWAGEN.
(245) SOESMAN & CO.

Op Dingsdag den 28sten Februarij,

zullen

NOOTBAAR & JOOSTEN

Vendutie houden, wegens vertrek,
ten Huize van den WelEdel Gestrengen Heer

VAN DAVELAAR,

(218) op *Karang-Bidara,*
van ZWEd. Gestr. bijzonder netten Inboedel,
bestaande uit:

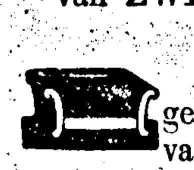

Bataviasche en andere Meubelen, Spiegels, Schilderijen enz.; alsmede van eene welluidende Pianino, expres voor dit klimaat vervaardigd.

Op Woensdag den 29sten dezer,

TOKO VENDUTIE

BIJ SOESMAN & CO.,

van Provisiën, Dranken, Koopmanschappen en aangebragte goederen. (246)

OP DE TOKO-VENDUTIE

BIJ

SOESMAN & CO.,

zal worden verkocht:

2 Engelsche Tafelweegschalen, zeer geschikt voor Suikerfabrieken of Koffijondernemingen.
(221) SOESMAN & CO.

OP DE VENDUTIE

van Woensdag den 29sten dezer,

ZAL NOG WORDEN VERKOCHT:

50 krandjangs à 4 picols Suiker en
15 " Goela Sapon.
(247) SOESMAN & CO.

Onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, zal

op Woensdag den laatsten Februarij aanstaande,

voor het Commissie-huis van

Gebr. Roselje & Co.,

TE BATAVIA,

OP PUBLIEKE VENDUTIE WORDEN VERKOCHT:

HET SUIKER ETABLISSEMENT

„PARAKANTROES"

met het daarbij behoorende Gouvernements kontrakt van huur en verhuur van ruim Duizend Bouws woeste gronden, met de zich daarop bevindende gebouwen, Machineriën, Inventaris en den aankleve van dien, staande en gelegen in de Assistent Residentie *Krawang.*

Zijnde de voorwaarden van verkoop ter lezing gedeponeerd op het genoemd Etablissement, en ten kantore van:

de Heeren L. SAPORTAS & Co. te *Cheribon.*
" " B. KOPERSMIT & Co. te *Samarang.*
" " SCHIMMELPENNINCK & Co. te *Soerabaija.*

en bij de Likwidateuren der firmaas DE WEERDT, RUIJL & Co. te *Batavia* en RUYL, CRAMER & Co. te *Soerabaija.*

W. RUEB.
D. BAUDUIN.
(219) W. J. VAN DEN BROEK.

Vendutie

Op Donderdag den 1sten Maart,

IN HET VENDU-LOCAAL VAN (220)

F. A. PRINGIERS,

van diverse Koopmanschappen en andere goederen.

Op Donderdag den 1sten Maart 1860,

zullen

voor Rekening van het R. C. Weeshuis Bestuur

WORDEN VERKOCHT,

op de Vendutie te houden voor het Handelshuis van den Heer

F. A. PRINGIERS:

150 stuks afgekeurde Houten Ledikanten, bij kavelingen van 25 stuks; en
3 stuks afgekeurde IJzeren Ledikanten, in eens; voormelde goederen zijn te bezigtigen daags te voren in het R. C. Weeshuis, van 8 uur des morgens tot 1 uur na den middag.

Het Lid Secretaris
(Gratis.) *van het R. C. Weeshuis Bestuur,*
C. DE BURLET.
SAMARANG, *den 23 Februarij 1860.*

OP DE VENDUTIE

van den 1sten Maart,

ZAL ALSNOG WORDEN VERKOCHT:

p. m. 160 pikols Koffij.
240 kistjes Waschzeep.
25 vaatjes groene Zeep
EN
100 vaatjes Boter.
(248) F. A. PRINGIERS.

Op Vrijdag en Zaturdag den 2den en 3den Maart,

in de Chinesche Kamp bij den Pachter der Pandjes-huizen, van vervallen Linnen Pandgoeden, zoomede Juweelen, Goud- en Zilverwerken, over het 3de kwartaal 1858. 249)

Op Dingsdag den 6den Maart,

zullen

THOOFT & CO.,

in hun gewoon vendu-lokaal vendutie houden, van diverse artikelen, waarvan nader de specificatie bekend gemaakt worden zal. (250)

VENDUTIE,

op Woensdag den 7den Maart,

zal (251)

F. A. Pringiers,

voor rekening van Mevrouw de Weduwe

HOLZSCHUHER VON HARRLACH,

OP ZEESTRAND,

VENDUTIE HOUDEN,

van HEd. netten Inboedel, bestaande uit: Mahonie-, Sonohouten- en andere Meubelen, Spiegels, Schilderijen, Engelsche Hang- en Tafel-Lampen, Eetserviezen, Glaswerk, enz., enz.

ALSMEDE:

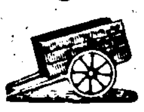
Een Grobak en Paard.

HOUT-VENDUTIE

op de gewone stapelplaats achter de Hoofdwacht,

op Donderdag den 8sten Maart.

(252) THOOFT & CO.

In den loop van de aanstaande maand

zal publiek worden verkocht:

Het HUIS en BIJGEBOUWEN gelegen aan de *Siebergstraat* No. 200, hebbende een ruime Wagen-kamer en Stalling voor drie Paarden, en onlangs eene kapitale reparatie ondergaan; zijnde inmiddels uit de hand te Koop en te bevragen bij
(253) SOESMAN & CO.

Pas Ontvangen:

Europ. Touwwerk van 1 tot 7 duim, witte aangemengde Verw,
(224) bij A. DESPÉROUX.

ONTVANGEN:

Vruchten op Water en Brandewijn, diverse Blikken Patés, Pruimen, Petits pois, Champignons, Siropen en John Alberty Cognac.
(227) A. MEIJER.

JAPANSCHE VOETMATTEN

EN

BEZEMS,

(254) bij THOOFT & CO.

den twaalfden November, omstreeks kwart voor zessen des avonds werd de markies begraven in de dorpskerk te Avon. Den volgenden morgen zond de koningin mij met twee harer bedienden honderd livres, om missen te doen voor de rust zijner ziel.

Hiermede eindigt het zonderling verhaal van pater le Bel. Als een blijk der reeds meer gevorderde beschaving, mogen wij niet onvermeld laten, dat deze barbaarsche, op last van koningin Christina uitgevoerde strafoefening, die in de feodale tijden als een gewoon en wettig bedrijf der souvereine magt over een vasal onopgemerkt zou zijn voorbijgegaan, thans, in de helft der zeventiende eeuw, door geheel Parijs met het meeste afgrijzen vernomen werd. De eerste minister, kardinaal Mazarin, ofschoon niets minder dan een nauwgezet mensch, schreef aan Christina een officiëlen brief, waarbij hij haar kennis gaf, „dat de woeste en wreedaardige strafoefening, die op haar bevel binnen de muren van haar paleis te Fontainebleau had plaats gehad, hem voldoende reden gaf om de koningin van Zweden te verbannen, niet alleen van het hof, maar buiten de grenzen van het geheele gebied zijns souvereins, die, even als ieder eerlijk burger in zijn rijk, gruwde van den onwettigen moord die door haar toedoen op Franschen bodem was gepleegd."

Op dezen brief schreef koningin Chistina het volgende antwoord, dat als een staaltje van onbeschaamden trots, misschien in de diplomatie der vorsten zijns gelijken niet heeft.

„*Monsieur* MAZARIN. — Zij die u de bijzonderheden der strafoefening van mijn stalmeester Monaldeschi hebben medegedeeld, toonen er niets van te weten. Ik vind het al zeer ongerijmd dat gij zoo vele lieden hebt noodig gehad om u over zulk eene eenvoudige zaak te laten onderrigten. Zulk eene handelwijze van u te zien, hoe belagchelijk zij ook wezen mag, verwondert mij niet. Wat mij meer verbaast, is, dat de koning uwe meester heeft durven afkeuren wat ik gedaan heb.

„Gij zult wel doen te verstaan en aan ieder die het van u hooren wil, te laten weten, dat Christinna zich weinig om uw hof bekreunt, en nog veel minder om u. Als ik het gepast keur mij regt te verschaffen, heb ik uwe geduchte magt niet noodig om mij te helpen. Mijne eer verpligtte mij om te handelen zoo als ik gehandeld heb; mijn wil is mijne wet en, gij behoordet ten minste te weten hoe ik die weet te eerbiedigen.... Verneem dus, zoo het u behaagt, dat waar ik ook wonen mag, ik altoos koningin ben; en dat de lieden die mij omringen, hoe slecht zij ook wezen mogen, beter zijn, dan gij en de myrmidons die gij in uwe dienst hebt."

„Laat u dus raden, Mazarin, en gedraag u in 't vervolg zoodanig dat gij mijne gunst waardig zijt; gij kunt, ook om u zelfswil, er niet te veel belang in stellen die te verwerven. De hemel beware u, dat gij u ooit weder eenige beleedigende aanmerkingen over mijn gedrag veroorloofd te maken! Ik zou die vernemen, al ware ik aan het andere einde der wereld, want ik heb vrienden en volgers in mijne dienst, die zoo waakzaam en stoutmoedig zijn als de uwen, al worden de uwen waarschijnlijk beter bezoldigd dan de mijne."

Na den eersten minister van Frankrijk in zulke bitse termen te hebben geantwoord, was Christina toch wijs genoeg om onmiddelijk het land te ruimen.

Nog drie jaren lang vervolgde zij hare reizen. In het begin van 1660, stierf haar neef, de koning van Zweden, ten wiens behoeve zij van de kroon had afstand gedaan. Zij keerde nu naar haar vaderland terug, met oogmerk om zich op nieuw van de koninklijke magt te verzekeren; maar de straf voor de onbarmhartige misdaad die op haar last bedreven was, bleef niet uit. Het dappere en eerlijke Zweedsche volk weigerde geregeerd te worden door eene vrouw, op wier bevel Monaldeschi vermoord was, en die de godsdienst voor welke haar vader zoo lang gestreden en zijn dood gevonden had, zoo ligtvaardig verliet. Bedreigd met het verlies van hare inkomsten, zoowel als van hare souvereiniteit, wanneer zij zich langer in Zweden bleef ophouden, zwichtte de trotsche, en hardvochtige Christina voor de eerste maal van haar leven; zij deed op nieuw afstand van alle aanspraak op de Zweedsche regering en verliet haar vaderland voor altijd. Haar laatste toevlugtsoord was Rome, waar zij in het jaar 1689 stierf. Zelfs in het grafschrift, dat volgens haar bevel, op hare tombe moest worden geplaatst, spreekt nog het zonderlinge en stoutmoedige karakter dezer vrouw. De hoofdsom van haar wilde, wonderbare en in vele opzigten onzedelijk en ondeugdzaam leven, is in de stugge kortheid van dezen enkelen regel uitgedrukt:

CHRISTINA LEEFDE TWEE EN ZEVENTIG JAAR.

J. SCHMIDT

Md. TAILLEUR,

a l'honneur d'informer le Public de Samarang et des Residences environnantes, qu'il arrivera en cette ville du 4 au 8 Mars prochaine pour y séjourner une huitaine de jours seulement, afin de prendre des commandes aux personnes qui voudront bien l'honorer de leur confiance. Marchandises 1er qualité, travail hors ligne et exactitude dans les envois. Voilà ce que Monsieur SCHMIDT promet. Ci après un aperçu des Marchandises que Monsieur SCHMIDT aura avec lui.

Tout nouvellement arrivé de Paris

PAR LE NAVIRE HOLLANDIA:

Un magnifique assortiment de nouveautés, pour TIWINES, JAQUETTES et PALETOTS, Draps de toutes nuances pour Habits et Redingotes, Pantalons haute nouveauté, Tricot noir et Satin de laine noir, etc., etc. Casimirs variés en nuances pour Gilets, Valencias brodé, Gilets piqué blanc brodés, Piqué gros et petit cotelé, diamanté, quadrillé, Piqué couleur fantaisie très variés, et Pique broché, Gilets soie couleur fantaisie très variés, Dessins Unis et Riche. Également un très bel assortiment de Gilets Royale noire et Casimir noir, brodé avec jais. Popeline à double face pour vêtements habillés, Camelot, Barpoor, etc., etc. Magnifique Coutil blanc et couleur pour Pantalons. Bel assortiment de Jarretières, Bretelles, Foulards, Cravates soie noire et satins soie noire et couleur, Batiste tout fil, Ruban noir moiré pour cravates, et bleu de France. Grand assortiment de Chemises devants en Piqué très variés, Poignets Mousquetaires, Chaussettes soie noire et blanc, Fil de Perse et Fil d'Écosse, Gants glacés, Gants castor, soie et fil d'Écosse, Chapeaux Monlow et Chapeaux Alma garnis en cuir de Russie, Casquettes gutta percha, soie caoutchoutée, et soie vernie. Un magnifique assortiment de Boutons or pour Gilets, Manchettes et Devants de Chemises. Boutons en tout genre pour Jaquettes et Habits habillés, Pardessus caoutchouc et Paletots volcanisés, Cache-nez en cachemire. De plus un très grand assortiment de Broderies or et argent pour Messieurs les Employés civils, Galons, Boutons, Double W en relief, Chapeaux de costumes, Épées etc., etc., etc.

Également un très grand assortiment de Chaussures de Paris, pour Dames et Messieurs, comme suit:

POUR DAMES. (255)

Souliers satin noir, à talons et nœuds.
Souliers chevreau doré avec nœuds.
Pantoufles broderie, chenille et do.
Turquoisés Satin Français, noir avec nœuds.
Boucles et Revers couleur.

POUR MESSIEURS.

Souliers de ville avec nœuds, boucles argenteés.
Souliers de ville sans nœuds, boucles dorées.
Souliers vernis lacés et piqués.
Souliers avec quartiers chagrin à Boutons.
Souliers coutil fil avec élastique.
Souliers chevreau blanc avec élastique.
Souliers vache verni avec double semelle.
Bottines chevreau et satin de laine noir.
Bottes fines vernies tiges maroquin.
Mules fantaisie sans talons.

DE PLUS:

Un magnifique assortiment de Flanelle Anglaise fond rouge rayé blanc, fond bleu rayé blanc, fond marron rayé blanc et rouge, etc.,etc., etc. Les Flanelles sont des plus distinguées et des plus confortables pour vêtements du matin.

Monsieur SCHIMDT en donnant cette longue désignation reste encore au dessous de la vérité, il fera connaitre ultérieurement son arrivée à Samarang, car de là, il se propose d'aller à Djokdjokarta et Soerakarta. Monsieur SCHMIDT prévient également toutes les personnes qui voudront bien l'honorer de leur confiance que toutes les marchandises livrées de suite seront payables **COMPTANT.**

Supra fijn Flanel,

(256) bij THOOFT & CO

WEDEROM VOORZIEN VAN

NANKING.

Ontvangen!

Italiaansche Bergères voor dames en kinderen.
Strooboeden voor jongens van ieder ouderdom.
Gouden Broche Kettingen met Haak en Médaillon.
Gouden Vestkettingen.
Zak-Flacons met Gouden stoppen etc.

(258) HAMMEL & CO.

HEEREN MODE-MAGAZIJN.

Direct uit Parijs Ontvangen

Een exquis assortiment

Vesten en Manchetten Knoopen, als:

Camée met Portretten.
Mosaïk in Goudsteen en Carolijn.
Goudsteenen en Agaten.
Geschilderde met Landschappen,

(222) bij F. HASSELMAN.

PAS ONTVANGEN:

Een Factuur Parfumeriën van de *Société Hygiénique.*

(257) F. A. PRINGIERS.

PER JACOB

ontvingen de ondergeteekenden,

een factuur keurige Fransche Provisiën

WAARONDER:

Fruits au jus.
„ à l'Eau de Vie d'Armagnac, qualité supérieure.
Olives et Capres.
Céléri au jus.
Artichauts Entiers.
Salsifis.
Champignons } au beure et au naturel.
Petits Pois }
Sardines à l'huile.
Lamproie à la Bordelaise.
Becasses, Grives, Perdrix truffées.
Paté de foie gras truffée.
Truffes Pures.

ROSOLIO MARASCINO

EN

De welbekende fijne Wijnen en Cognac van *Victor Peytiu.*

(232) THOOFT & CO.

CHINESCHE

BLOEMPOTTEN, MARTEVANEN

EN

fijne THEE,

(in kistjes),

(233) bij F. A. PRINGIERS.

ELASTIEKE BALLEN,

Ballon Grotesque et Grimaçant.

Ontvangen bij

(229) DE GROOT, KOLFF & CO.

Engelsche Zadels

met toebehooren, ook eenige gestikte dito, waarlooze Stangen, Stijgbeugels, Sporen, Karwatsen, Zweepen, Wagen-Stangen, gevlochten en geslagen

WAGENLEIDSELS

van *Hennep,* voor 1, 2, 4 en 6 Paarden, etc., etc.,

(259) bij THOOFT & CO.

PER DE LAATSTE SCHEPEN

OP NIEUW ONTVANGEN:

Diverse Hollandsche en Fransche

Provisiën

(*RUIM GEASSORTEERD.*)

Fijne en ordinaire WIJNEN,

(op heele en halve flesschen.)

Puike Rhijnwijnen, Port à Port, Madera prima kwaliteit, Likeuren van *Focking* enz., bij

(234) F. A. PRINGIERS.

PAS AANGEBRAGT:

VERSCHE

EDAMMER KAZEN,

(223) bij J. P. BRANDES.

LITHOGRAPHIE-COPIEER-PERS,

met toebehooren en beschrijving, geheel compleet, uit de gerenommeerde fabriek van *S. Mardon & Co.,* te Londen. (196)

Te bekomen bij DE GROOT, KOLFF & CO.

HEEREN MODE-MAGAZIJN.

DIRECT UIT PARIJS ONTVANGEN:

Zijden Foulards met Tableaux uit de laatste Oorlog van Italië, Breed Zwart Zijden Élastique,

(231) bij F. HASSELMAN.

Eenige stellen

ENGELSCHE

RIJTUIGVEEREN,

van 3, 4 en 5 bladen en dito Assen met gewone en patent Oliebussen, bij (226) THOOFT & CO.

WIJN

van het gerenommeerde merk

VICTOR DUTOUR!!

op nieuw ontvangen

(260) bij F. A. PRINGIERS.

ONTPAKT:

Een mooi factuur gekleede, ongekleede en loopende Poppen, met porceleinen koppen, kleine Popjes met Badkuipen en Kinder-Theeserviesjes.

(225) A. MEIJER.

Holloway's Pillen.

Op Java en de nabijgelegene eilanden, even als in alle andere Oostersche landen zijn de meest algemeene ziekten aan welke het menschelijk leven onderhevig is, ongeregeldheden van het ligchaamsgestel, veroorzaakt door eene onvolkomene werking der lever. Te vergeefs werd calomel aan den ongelukkigen patient toegediend, want indien het ook de ziekte al beteugelde, het ondermijnde het sijstema. Gelukkig is ten laatste een geneesmiddel uitgevonden geworden hetwelk, terwijl het de plaatselijke of bijzondere ziekte geneest, eenen meest heilzamen invloed op alle de organen uitoefent. Holloway's Pillen hebben nimmer gefeild, in elk geval eener ongeregeld werkende lever, eene plotselinge verligting en eindelijk eene volkomene genezing te bewerkstelligen. Voor alle huidziekten, zoo vaak gevaarlijk, zijn deze Pillen een specifiek.

De prijzen zijn als volgt:

Doosjes Pillen à . . . . ƒ 1.—, ƒ 3.—, ƒ 5.—
Potjes Zalf à . . . . . . „ 1.—, „ 3.—, „ 5.—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:

Te	*Soerabaija*	bij	Le Roy & Co.
„	„	„	Mossembekker & Co.
„	*Banjoemaas*	„	M. S. Cheriman.
„	*Djocjacarta*	„	Derkens & Co.
„	„	„	Wed. C. W. v. d. Laan.
„	*Soeracarta*	„	W. Veldman en Wed. Saffinger.
„	*Salatiga*	„	F. Kruthoffer.
„	*Tagal*	„	Mevrouw de Wed. van Dort.
„	„	„	A. J. van der Voort.
„	*Cheribon*	„	W. Galistan.
„	*Buitenzorg*	„	P. Schreuder.
„	*Samarang*	„	de Groot, Kolff & Co., H. L. de Lyon, Nootbaar & Joosten en

(261) bij SOESMAN & CO.

SAMARANGSCH LIEFHEBBERIJ TOONEEL TOT NUT EN VERMAAK.

Op DONDERDAG 8 Maart aanstaande

ZAL MET MEDEWERKING VAN DE MUZIJKVEREENIGING

ST. CECILIA

TEN TOONEELE GEVOERD WORDEN:

DE VERZOENING OF DE BROEDERTWIST,

TOONEELSPEL IN VIJF BEDRIJVEN,

VAN

A. VON KOTZEBUE.

Toegang-kaartjes zijn verkrijgbaar op den dag der Voorstelling van 's morgens 9 tot 2 ure aan het Komedie-Gebouw en bij den heer *Severing.*

Vaste plaatsen kunnen op dien dag tegen extra betaling van 50 cents aan het Komedie-Gebouw besproken worden.

DE PRIJS IS BEPAALD:

Voor een Heer. . . . . ƒ 3.—
„ eene Dame of Kind. . . . . „ 2.50.

De Deuren zullen om zes ure geopend zijn.

Aanvang ten 7 ure.

Namens de Directie:

De Secretaris,

(237) W. R. SEVERING.

De ondergeteekende verzoekt de *Debiteuren* van wijlen zijnen Vader den Heer **J. W. VERSTIFT** hunne rekeningen binnen den tijd van veertien dagen te komen voldoen, daar dezelven bij gebreke van dien op publieke Vendutie zullen verkocht worden.

De Executeur en Voogd,

(262) J. H. W. VERSTIFT.

Eene **GOUVERNANTE** van de P. G., geëxamineerd in de *Hollandsche* en *Fransche taal, Aardrijkskunde, Geschiedenis* en hetgeen verder tot eene beschaafde opvoeding behoort, wenscht zich gaarne geplaatst te zien.

Inclinerenden gelieven zich onder Letter T. met gefrankeerde brieven te adresseren bij

DE GROOT, KOLFF & CO.

(238) *Samarang.*

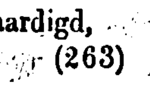

TE KOOP!

Een prachtige nieuwe Drie-snarige PIANO, uit de gerenommeerde Fabriek van *ÉRARD,* te *Parijs* bewerkt van Massief Mahonie-hout, expres voor dit klimaat vervaardigd,

(263) bij A. DESPÉROUX.

WORDT TE KOOP GEVRAAGD:

Een of twee KOFFIJ-WANMOLENS,
(240) door B. KOPERSMIT & CO.

TE KOOP:

Een jong en fijn gedresseerd RIJPAARD, *Sandelwood-ras*, hoog 4 voet 2 duim, bijzonder geschikt voor Troepenpaard. — Informatiën bij
(241) UITGEVERS DEZES.

TE KOOP:

Een ruime PALANQUIN,
te bevragen bij
(264) SOESMAN & CO.

BLOEMSTRAAT.

Te HUUR een HUIS No. 300,
(265) der WEDUWE HAUBNER.

TE HUUR:

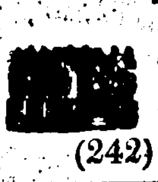

Het HUIS op *Karang Bidara*, thans bewoond door den Heer *van Davelaar*; met primo Maart te aanvaarden.
(242) C. VON BORNEMAN, *qq.*

TE HUUR:

TEGEN 1°. MAART:

Het Huis in de *Bloemstraat*, bewoond door kapt. PRAGER, te bevragen bij
(266) P. C. MIEROP.

TE HUUR:

Het Huis tegenover den Heer *Severing*, thans bewoond door den Heer DE FARCY, tegen 1°. Maart, te bevragen bij
(267) SOESMAN & CO.

Huwelijken.

Getrouwd:
J. NIEUWVEEN
EN
Jonkvrouwe J. W. J. VAN REEDE VAN OUDTSHOORN.
SAMARANG, 17 *Februarij* 1860.
Eenige kennisgeving. (268)

Sterfgevallen.

Met de laatste Mail ontvingen wij het treurige berigt van het overlijden van onze Zuster en Behuwdzuster Mevrouw A. M. E. C. GEERDERS, geb. *Bornemann*, die zoo ongelukkiglijk bij het verlaten van het op de Vaderlandsche kust strandende Schip *Ferdinandina Emma*, op den 28sten November, den dood in de golven heeft gevonden. (269)
SAMARANG, *Uit aller naam:*
20 *Februarij* 1860. J. H. DE GROOT.

Heden overleed tot onze diepe droefheid, onze geliefde moeder en behuwdmoeder vrouwe *MARIA GEERTRUIDA KLERKS*, weduwe van *GERARDUS HENDRICUS VAN LOON*, in den ouderdom van 67 jaren en 7 maanden.
SAMARANG, (243) *Uit aller naam:*
10 *Februarij* 1860. J. H. VAN LOON.
Algemeene kennisgave. H. F. AGERBEEK.

SAMARANG

19 *Februarij.* Heden werd de verjaardag des Konings ook hier gevierd op de wijze zoo als dit te verwachten was.

Het Garnizoen en de Militaire bezetting begon vroegtijdig de gewone salutschoten; maar bijna gelijktijdig gaven alle Kazernen van onze trouwe troepen blijken van hartelijke deelneming in dit zoo nationale feest.

De Kazernen, jubelend van feestvierende Militairen, waren feestelijk versierd, en toonden, den geheelen dag door, van vrolijkheid.

Des avonds had er een Thé-dansant plaats in de Societeit *Amicitia*, ook ter eere van 's Konings verjaardag, en deze partij, niet zoo als op de eerste Hoofdplaats bekostigd door het Gouvernement of de Regering, was bekostigd door de plaatselijke bevolking, en werd bijgewoond door dezelve in grooten getale. Een hartelijke heildronk aan Koning, aan de Koninklijke familie, aan het heil van Nederland, aan het heil van Neêrlands Parel: Java, werd hartgrondig ingesteld en nog meer welgemeend beantwoord, in het hartelijke *leve de Koning!*

Alles wat op dezen dag voorgevallen was, gaf blijken van gehechtheid aan Koning en Vaderland ook in Ned. Ind.

Parade van het Garnizoen had er niet plaats, om voorafgaande regens en groote drassigheid van het terrein.

Er hebben verder eenige nationale festiviteiten plaats gehad, vooral onder de Militairen, welke eene nadere vermelding verdienen.

Wij mogen niet onvermeld laten dat het meer dan prachtige vuurwerk dat zoo zeer het feest in de Societeit opluisterde, was een geschenk van den Kapt. titulair der Chinezen *Beh Biauw Tjoan*, waarvoor hij ten volle onzen dank verdient.

— Per Telegraaf is alhier de tijding ontvangen van de onderstaande benoemingen:

Tot Kapiteins bij het Wapen der Infanterie:

De 1ste Luit. B. J. van Bosstraeten,
" " J. J. Severijn, en
" " A. H. F. C. Rödlich.

Tot 1ste Luitenants bij dat Wapen:

De 2de Luit. W. A. van der Pol,
" " W. A. Albrecht, en
" " J. J. W. E. Verstege.

*Aan
de Redactie van het
Samarangsch Advertentie-Blad.*

Gelieve het onderstaande ter opheldering een plaatsje in uw veel gelezen blad te verleenen:

Wij lazen met genoegen in den Java Bode van den 18den Februarij een artikel vertaald uit de Illustration van 17 December, omtrent het door de Heeren HERMANS & C°. te *'s Gravenhage* vervaardigde prachtige Rijtuig voor een der Javaansche Vorsten op *Java*. Het grootste gedeelte daarvan beämen wij, maar de opgegeven prijs van *f* 30,000 is overdreven en zal door het Fransche blad waarschijnlijk wel 30,000 fr. bedoeld zijn, daar wij u de verzekering kunnen geven dat dit schoone Rijtuig door Z. H. den Keizer van *Solo* is gekocht voor twintig duizend guld., vrij op *Solo* te leveren, behoudens 5½ voor den schatmeester.

Wij geven deze opheldering ten einde andere liefhebbers niet afteschrikken van bestellingen op pracht-rijtuigen uit de fabriek van de Heeren HERMANS & C°. te *'s Gravenhage* te doen.

Met achting, P. & M.

AANGEKOMEN PERSONEN.

Van den 17den tot en met den 24en Februarij 1860.

W. F. de Graaff, Mejufvr. R. Schornack, Mejufv. A. C. Schornack, G. Andreas, Mejufvr. J. C. Kuhr, P. N. Martherus, G. C. de Burlet, J. W. de Jonker, A. Toorop, L. E. van Dort, Mr. J. A. Kooiman met Echtgenoote, F. Butin Bik, Mevr. A. de Wolff gebr. de Vicq de Cumptich, J. F. Lijtsman, E. A. Swaving, E. L. Monto Sinos, C. J. P. C. Rijnbende.

VERTROKKEN PERSONEN.

Mejufvr. J. C. Kuhr, W. F. de Graaff, P. N. Martherus, C. C. Tiber, L. Keijner, G. Andreas, F. A. H. E. S. Holzschuher von Harrlach met famlie, G. C. de Burlet, F. Butin Bik, J. Bijleveld, J. W. Marcks, H. A. Poth, C. Bloem, A. G. W. H. Hartog, L. M. Godschalck, W. M. Soekias, Mevr. M. W. Tholen, F. C. von Franquemont, Mevr. J. H. Ottenhoff geb. von Franquemont, Mej. C. J. von Franquemont, L. F. Berrettij, Mevr. de Wed. Schultze geb. Berrettij met 2 kinderen, G. J. Sluik, A. Gulter, J. S. Lamberts Hurrelbrinck, Carapit Galestan, G. C. Hepsakker, Mevr. de Wed. Helmrich geb. Elsman, J. J. Raaff Sr, J. J. Raaff Jr., Mevr. F. L. Frowein geb. Enger, P. van den Broek, M. C. Vaillant, J. H. de Klerk, J. C. van der Palm, W. S. van Hogezand

AAN- EN UITVOER TE SAMARANG,

van den 16den tot en met den 23sten Februarij 1860.

AANVOER.

Van Padang met de Ned. Ind. bark Emilie, kapt, *A. de Wolff.*
8690 pik. rijst en 23 pik. zwarte peper, *Beh Biauw Tjoan.*

Van Benkoelen over Batavia en Cheribon met de Ned. Ind. schoener Pangeran Mohamat Sah, kapt. *F. W. Bond.*
Lading van Benkoelen.
50 pik. zw. peper, 3 pik. notenmuscaat, 16 pik. damar en 4 pik. oud koper, *Order.*
Lading van Batavia.
30 pik. dadels en 4 vs. kruid, *Order.*

Van Nederland over Batavia met het Ned. schip d' Elmina, kapt. *P. C. Teenga.*
Lading van Nederland.
620 col. manufacturen en 120 vs. specien, *N. H. M.*
Lading van Batavia.
3 kn. kat. zakken, *Dorrepaal & Co.*

Van China over Batavia met de Ned. Ind. bark Orestes, kapt *Jo Agouw.*
Lading van China.
1700 pak. offer-papier, 15900 ps. paijongs, 698 pik. aluin, 20 ton verw-olie en 2 pak. medicijnen, *Order.*
Lading van Batavia.
200 kn. thee, 1000 ks. zeep, 6 kn. medicijnen, 5 pak. zoethout, 9 pak. en 7 kn. papier, 1 kt. speelgoed, 5 kn. messen, 10 kn. spiegeltjes, 5 kn. lucifers, 14 kn. kramerijen, 20 kn. madeira, 7 vn. meel, 6 kn. Manilla sigaren, 394 col. lijnwaden, 3 kn. gedr. vruchten, 9 kn. koperbladen, 8 vn. spijkers, 5 vs. verw, 4 vn. teer en 1 pak paijongs, *Order.*

UITVOER.

Naar Nederland met de Ned. bark Stad Zierikzee, kapt. *J. J. Klein:*
3999 pik. Gouv. suiker, 8362 Gouv. koffij en 50 pik. bindrotting, *N. H. M.*

Naar Padang met de Ned. Ind. bark Bintang Anem, kapt. *G. Polhmann.*
29½ pik. poeder suiker, 30 ton. staal en 80 kod. Java tabak, *Beh Biauw Tjoan.*
61 kod. Java tabak, 2 ps. Chin. ledikanten, 2 krdj. Chin. thee-potjes, 50 pik. gedr. visch, 10 pik. Java koperdraad, 4 pik. olie, 82 pik. paijongs, 16 pik. en 4 kn. micoa, 13 pik. kandij-suiker, 6 ton. stalen pannen, 200 ps. stroo-deksels en 5 ps. Chin. tafels, *Tan Tjong Waij.*

Naar Padang met de Ned. Ind. schoener Maria Catharina, kapt. *Radjiedin.*
46 kod. Java tabak, 16 pik. ambalo-verw, 16 ton. stalen pannen, 16 pik. aluin, 400 ps. thee-potjes, 2 pik. laxa, 4 pik. misoa en micoa, 4 krdj. aardewerk, 3 kn. lengkeng, 2 pak. offer-papier. 1 ks. medicijnen, 4 ps. Chin. ledikanten, 8 pik. gedr. visch, 125 st. balken, 1200 ps. stroo-deksels, 110 st. houtwerk, 385 ps. muilen en schoenen, 1 kod. Java stroo-matten, 4 doz. siropen, 5 doz. suikerwerk en 1 pik. schulpen, *Diverse Personen.*

Naar Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Palembang, kapt. *Kuller.*
113 ℔ indigo, *C. Dankils & Co.*
346 pik. koffij, *Lie Goe.*
7 kn. manufacturen, 1 pak leer en 26 zak. vel, *Thee Pioe.*
1 pak Manilla sigaren, *Gezagvoerder.*

Marktprijzen te *Samarang.*

Koffij, *f* 34.— oogst opgeruimd.
Suiker, No. 16 *f* 16½ afgedaan.
Indigo, per pond *f* 3.90 afgedaan.
Koe-Huiden, per corge *f* 55.— à *f* 56 —
Buffel-Huiden, per corge *f* 40 —
Staart Peper, oogst opgeruimd.
Rijst, eerste soort, per 28 pikols *f* 140.— à *f* 160.—
" tweede " idem. *f* 115.— à *f* 130.—
Klapper Olie, per pikol, *f* 24 —
Katjang " idem *f* 23.—
Rotting, per pikol, *f* 9 —
Kadjang Matten, per 100 stuks, *f* 17 —
Wisselkoers op Holland à pari à 100½ ⅝.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

ZONDAG den 26sten FEBRUARIJ 1860,
des voormiddags te ½9 ure,
C. P. LAMMERS VAN TOORENBURG.

MALEISCHE DIENST.

WOENSDAG den 29sten FEBRUARIJ 1860,
des avonds te 7 ure,
F. C. VAN DER MEER VAN KUFFELER.

ROOMSCH CATHOLIJKE EEREDIENST.

ZONDAG den 26sten FEBRUARIJ 1860,
Eerste H. DIENST *des morgens te 7 ure.*
HOOG DIENST *des voormiddags te half 9 ure.*
LOF
des avonds te 7 ure.

Gedurende de vaste, zal tweemaal in de week, Vrijdags en Zondags, 's avonds in het LOF, om 7 uren, Meditatie gehouden worden over het *bitter lijden* onzes Heeren.

SCHEEPSBERIGTEN.

AANGEKOMEN SCHEPEN TE SAMARANG.

Datum.	Vlag.	Benaming.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Van	Datum.
Februarij 16	Ned. Ind.	Brik	Jeannette Maria.	G. L. Danekes.	Singkawang.	7 Februarij.
" 17	" "	Bark	Emilie.	A. de Wolff.	Padang.	1 "
" 19	Ned.	Schip	d'Elmina.	P. C. Teenga.	Batavia.	16 "
" 19	Ned. Ind.	Schoener	Pangeran Mohamat Sah.	F. W. Bond.	Benkoelen.	11 Januarij.
" 20	" "	Bark	Orestes.	Jo Agouw.	Batavia.	15 Februarij.
" 23	" "	"	Baboel Hair.	Sech Abdulla Bin Mohamat Bagarem.	Cheribon.	20 "

VERTROKKEN SCHEPEN VAN SAMARANG.

Datum.	Vlag.	Benaming.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Naar
Februarij 17	Ned. Ind.	Bark	Ellen.	J. A. P. Wentholt.	
" 17	"	Schip	Sara Eleonora.	D. Schuijmer.	Pekalongan en Batavia.
" 17	Ned.	"	Graaf van Heiden Reinestein.	Wamsteker.	Batavia.
" 17	"	Bark	Decima.	E. Akkerman.	Nederland.
" 17	Ned. Ind.	Stoomschip	Palembang.	W. A. J. Kuller.	Soerabaija.
" 18	Ned.	Bark	Jacob.	F. Borger.	Cheribon en Nederland.
" 18	"	Schip	Schoon Verbond.	R. H. Borchers.	Soerabaija.
" 19	"	Bark	De Stad Zierikzee.	J. J. Klein.	"
" 19	Ned. Ind.	"	Bintang Anem.	G. Pohlman.	"
" 20	"	Schoener	Maria Catharina.	Radjidien.	Batavia en Padang.

SCHEPEN IN LADING TE SAMARANG.

Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Last.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederl.	Bark	Cornelia Mathilda	336	P. Snoeij.	Nederland.	Dorrepaal & Co.
"	Schip	d'Elmina.	378	P. C. Teenga.	"	"
Belg.	"	Eduard en Julie.	493	J. P. Mennen.	Engeland.	Wermuth & Co.
Siams.	Brik	Tjoan Lie.	53	Njo Kiok.		Gezagvoerder.
"	Bark	Kiem Tjing Hiem.	150	IJap Sian.	Singapoer.	"
"	"	Kiem Ing Mooi.	50	Tjan Ling.	Siam en Singapoer.	"
"	"	Goan Mo.	100	Goei Na.		"
"	"	Tjoan Bie.	80	Tan Pioe.		"
"	"	Hong Taij.	100	Sou Koan.		"
Nederl. Indische	Brik	Srie Negara.	53	Intje Kandar.	ligg. in de rivier van Torbaija.	"
"	Stoomboot	Samarang Packet.	38	J. F. Scheel.	"	Mac Neill & Co.
"	Bark	Alrachmanie	156	Hadjie Mohamat Sedik	Singapoer.	Gezagvoerder.
"	"	Atitoorrachman.	105	Sahaboedin.	Banjermassing	"
"	Schoener	Almas.	22½	Liem Anjan.		"
"	Brik	Jeannette Maria.	123½	L. G. Danekes		"
"	Bark	Emilie.	181½	A. de Wolff.	China.	"
"	Schoener	Pangeran Mohamat Sah.	71	F. W. Bond.		"
"	Bark	Orestes.	196	Jo Agouw.		"
"	"	Baboelhair	272	Sech Abdulla Bahawaris.		"

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN TE SAMARANG.

Datums.	Thermometer.				Winden.				Regen, Onweêr, enz.
Februarij 1860.	uur. 6	morg. 9	midd. 3	av. 10	morg. 6	mg. 9	midd. 3	av. 10	
17	24^{4}	29	30^{9}	267	W	NO	NW	W	
18	24^{5}	28^{8}	30^{6}	26^{9}	W	W	OZO	W	regen 0.01416.
19	25^{3}	277	29^{3}	25^{8}	W	NW	NNW	W	den geheelen dag verwijderd onweder, regen 0.0023.
20	24^{2}	28^{5}	27^{5}	25^{6}	W	W	W	W	's middags regen 0.00999.
21	24^{2}	28^{6}	287	26^{1}	W	W	W	W	regen.
22	24^{6}	28^{5}	26^{4}	25^{5}	W	W	W	W	verwijderd onweder 's middags regen 0.00331.
23	23^{8}	29^{4}	37^{6}	257	W	WNW	W	W	's middags regen.

N. B. Thermometer naar CELCIUS. De sterkte van den wind van 0 tot 10, als van stilte tot vliegenden storm. Gevallen regen in Ned. Ellen.

BIJVOEGSEL

behoorende bij het

SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD,

van VRIJDAG 24 *Februarij* 1860, N°. 8.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 7 Januarij 1860.

POLITIEK OVERZIGT.

Nadat ook de eerste kamer de begrootingen had aangenomen en besloten, om tot de behandeling van het spoorweg ontwerp, in den loop van Januarij of in het begin van Februarij te zamen te komen, dacht niemand aan eene ministerieele crisis, toen men onverwacht vernam, dat de ministers van binnenlandsche zaken en finantien hunne portefeuilles ter beschikking van Z. M. hadden gesteld. Het scheen nu, dat even als in 1853, zich weder onverantwoordelijke raadslieden tusschen Z. M. en zijne ministers hadden gedrongen, om deze crisis te veroorzaken. Dat er pogingen van Amsterdam omtrent de spoorweg-wet in het spel waren, begreep een ieder; maar wat men beoogde, nu die wet nog bij de eerste kamer aanhangig was en daar in allen gevalle behandeld moest worden, was moeijelijk te vatten. Hoe dit zij, de heeren *Boreel, van Reenen* en *Philipse,* werden bij Z. M. geroepen; maar het schijnt, dat niemand zich met de ter beschikking gestelde portefeuilles wilde belasten. Eindelijk vernam men, dat de crisis geeindigd was en de moeijelijkheden vooreerst uit den weg geruimd waren. Men zegt, dat Z. M. verlangde, dat de spoorweg-wet aan de wet op de doorgraving van Holland op zijn smalst, zoodanig zoude worden verbonden, dat de eene niet zonder de andere tot uitvoering zoude komen, en dat, daar de ministers van binnenlandsche zaken en finantien daarvan geene verzekering konden geven, omdat de wet op de doorgraving nog bij de tweede kamer in behandeling is, zij hunne portefeuilles ter beschikking hebben gesteld. Men zegt dat zeer spoedig de tweede kamer zal bijeen geroepen worden tot behandeling van het wets-ontwerp der doorgraving van Holland op zijn smalst, en de eerste tot de discussie van de spoorweg-wet. Algemeen is men van gevoelen, dat de eerste kamer de spoorweg-wet zal aannemen.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Rotterdam 7 Januarij.

— Wij hebben onder de laatste berigten in ons vorig nommer een beknopt uittreksel opgenomen van eene brochure, getiteld: *Le Pape et le Congrès*, die te Parijs het licht zag. Aan het slot voegden wij er bij, dat deze brochure ons niet van belang ontbloot toescheen. Dit was te weinig gezegd; deze brochure heeft niet alleen geheel Europa in rep en roer gebragt en de bijeenkomst van het congres zeer twijfelachtig gemaakt, maar men kan zeggen, dat zij alles beheerscht, en dat schier alles voor haar op den achtergrond treedt. Zij is, zoo men zegt, door den heer Laguerounière, op last van keizer Napoleon geschreven en komt, zoo als men zich zal herinneren, op het volgende neder: Het is noodig het wereldlijk gezag van den paus in stand te houden. Het is noodig 's pausen wereldlijke magt, zoo veel mogelijk van alle op een staatsbestuur liggende verantwoordelijkheid te ontheffen, en het hoofd der kerk te plaatsen in eenen kring, alwaar zijne wereldlijke magt geene belemmering noch blaam voor zijn geestelijk gezag kan worden. Ter bereiking van dat doel is het noodig zijn grondgebied te verkleinen in plaats van het uit te breiden, en het aantal van zijne onderdanen eer te verminderen dan te vermeerderen. Het is noodig aan de bevolking van dien staat, welke alzoo de voordeelen van het politieke leven mist, vergoeding te geven in een zorgvuldig, vaderlijk, zuinig, bestuur. Ten gevolge van dit betoog rijst een ander vraagpunt op, een vraagpunt van teederen aard, maar hetwelk naar het inzien van den schrijver gemakkelijker op te lossen zal zijn, wanneer het in het licht der zoo even ontwikkelde beginselen beschouwd wordt. De Romagna is sedert eenige maanden feitelijk van het pauselijk gebied afgescheiden en aan 's pausen gezag onttrokken. Die landstreek staat onder eene voorloopige regering; zij wordt thans bestuurd door eene gouverneur, wiens magt zich over alle staten van Midden-Italie uitstrekt. Ten voordeele dier scheiding kan alzoo worden aangevoerd, dat zij een fait accompli is. Is het nu voor den roem der kerk, voor het gezag van haar hoofd al of niet bevorderlijk, dat de Romagna weder bij het erfgoed van den Heiligen Petrus gevoegd worde? De schrijver behandelt die vraag uitvoerig en meent ze ontkennend te moeten beantwoorden.

De Engelsche dagbladen, met de *Times* aan het hoofd, juichten deze denkbeelden toe; daarbij latende uitkomen, dat de bestrijders van het pauselijk gezag nooit zoo ver gegaan zijn als nu een der oudste zonen der kerk; de half officieele drukpers in Frankrijk stemde er mede in en de geheele Sardinische dagbladpers, met uitzondering van de ultra-Katholieke *Armonia*, liet er zich hoogst gunstig over uit, hoewel men aldaar in de politieke kringen het door den schrijver voorgestelde, minder gemakkelijk uitvoerbaar acht. Naar het oordeel dezer dagbladen is de brochure niet alleen ten volle de ware uitdrukking van het gevoelen van keizer Napoleon, maar huns inziens ligt de daarin besproken oplossing der voorname kwestie volkomen in de traditien van het Fransche keizerrijk. Zij komen namelijk hierop neder, dat een dergelijk plan als in de brochure wordt voorgesteld, reeds tijdens Napoleon I door den Italiaanschen minister Aldini ontworpen en door eerstgenoemde goedgekeurd was. Volgens dit plan zou de paus afstand doen van zijn wereldlijk gezag en, met een bepaald jaarlijksch inkomen, slechts dat gedeelte van Rome behouden, hetwelk tusschen de Porta Angelica en de Porta del Cavalleggiere ligt, dat wil zeggen: de St. Pieterskerk, het heilig Office, het Vaticaan en de daartoe behoorende tuinen. Daarbij zou Rome tot eene vrijstad worden gemaakt, onder het bestuur van een voor levenslang benoemden consul. Naar het plan der brochure zou er voor den paus dus nog veel meer behouden blijven.

Het behoeft voorts niet gezegd te worden, dat de brochure ook in de Romagna met het levendigst genoegen gelezen is. Zoodra zij bekend was geworden, is zij vertaald en bij groote hoeveelheden verspreid. Ook in de Hertogdommen heeft hare verschijning zeer veel vreugde veroorzaakt.

Daarentegen verzet de kerkelijke partij zich in alle landen zooals trouwens te begrijpen is, met alle kracht tegen de denkbeelden in de brochure vervat. Eene poging, om de Fransche regering te bewegen, het bedoelde document te desavoueren, werd door het ministerie van keizer Napoleon verijdeld door de tegenwerping, dat de brochure anoniem en niet door den *Moniteur* wereldkundig gemaakt was, zoodat buitenlandsche regeringen er geen kennis van behoeven te nemen. Veel ergernis gaf voornamelijk het voorstel, om de paus, wanneer hij van een deel van zijn grondgebied beroofd zou zijn, door geldelijke bijdragen van de Katholijke landen, in staat te stellen, om zijne waardigheid op te houden. Dit denkbeeld wordt door velen verworpen, als vernederend voor het hoofd der kerk en onbestaanbaar met zijne waardigheid en onafhankelijkheid. Het hevigst is de bisschop van Orleans tegen de brochure opgekomen in den vorm van een brief aan een Katholiek. Aan het slot rigt de bisschop aldus het woord tot den anoniemen schrijver:

»Uw doel is onthuld; het is de buitensporigheid uwer beginselen en de onregtvaardigheid uwer middelen waardig. De pauselijke magt met éénen slag vernielen, dat zou eene grofheid geweest zijn, waaraan de wereld niet gewoon is. Den paus uit Rome wegvoeren, dat is eene onderneming, welke bezwaarlijk op nieuw kan worden beproefd. Maar den paus in de provincien van zijn gebied onbekwaam verklaren, en afzetten, en hem tevens te Rome bekwaam verklaren, doch eerloos maken, dat is eene slimme uitvinding, welk het voordeel oplevert van zachtkens en langzaam, maar gewis het doel te bereiken. Het is dezelfde staatkunde, die in het jaar 1809 door Frankrijk werd gevolgd, met dit onderscheid, dat de paus destijds gewelddadig uit Rome werd weggevoerd, terwijl de brochure enkel voorstelt hem er te smoren. Men moet erkennen, dat dit alles kluchtig zou zijn, indien het niet verschrikkelijk ware, en dat wij behendige tegenpartijders hebben. Wij beijveren ons om hen aan te toonen, dat de paus vrij, onafhankelijk, geëerbiedigd, met souverein gezag bekleed moet wezen. Zij antwoorden, dat zij daarvan nog dieper overtuigd zijn dan wij; en daarom maken zij van den paus . . . . . een doof en stom afgodsbeeld, roerloos en vastgeteekend in het oude Rome liggende, of, om de woorden der brochure te bezigen, *zonder beweging op den gewijden steen staande.* Dat is eene zonderlinge uitlegging der verklaring: *Gij zijt Petrus en op dezen steen zal Ik Mijne kerk bouwen.* Doch neem u in acht; immers van dien steen staat geschreven, dat hij dengene, op wien hij valt, verpletteren zal. Wij beijveren ons om aan te toonen dat de paus voor Rome, voor Italie, voor Europa onmisbaar is, en onze behendige tegenpartijders antwoorden ons: juist zoo denken wij ook, en daarom zullen wij den paus te Rome, in het middelpunt van Italie en van Europa, zoo wel bewaren, dat hij ons niet ontsnappen kan; wij zullen hem er zoo naauw omstrengeld houden, dat niemand aan onze teederheid of aan zijne magt zal kunnen twijfelen. Er bestaat daartegen maar een bezwaar, te weten: dat ook de best beraamde plannen tegens Gods zaak kwalijk slagen. In den hoogen waakt God voor zijne kerk, met onverwachte raadsbesluiten, en des noods met donderslagen, redt Hij ze uit de gevaren en maakt Hij de wijzen der aarde tot dwaasheid. Gij waant den paus overwonnen, omdat zijne provincien sedert drie maanden tegen hem in opstand gebragt zijn. Gij zijt kortzigtig en, met verlof gezegd, bot van begrip. Wij geven ons niet zoo schielijk over. De pausen hebben wel met geheel andere lieden te doen gehad en zijn niet bezweken. Gij waant den paus geruineerd, omdat de revolutionairen, na den zwaren last zijner uitgaven nog te hebben vermeerderd, zijne finantien in slechten staat verklaren; uit dien hoofde biedt gij hem kostgeld aan. Maar, neen! Hij zal geen kostgeld van u aannemen; gij zoudet welligt te eenigertijd een verwijt van uwe weldaden maken, of hem daarvoor te duur laten betalen. Gij biedt hem eene aalmoes aan. O, indien het met den vader der geloovigen zoo ver moest komen, dan zal hij ze liever en met meer eer uit de hand der armen aannemen dan van u. Vijfhonderd bisschoppen, welke alom ter wereld hunne stem voor hem hebben verheven, zouden nog des noods den alouden Sint Pieters penning voor hem inzamelen; en de Katholieke wereld zou hem des noods zelfs soldaten geven. Meent gij dan, dat het Christelijk bloed in onze aderen gestold is, en dat ons het hart niet meer in de borst klopt? Wees voorzigtig! gij zult ons ten laatste kwetsen. Ik weet niet of wij behoefte hadden om wakker gemaakt te worden, doch het gelukt u bij uitstek, ons de oogen te openen."

De fiere, schier stoute taal, de juistheid der redenering geheel in het midden gelaten, het geschrift van den bisschop is voor sommige liberalen in Frankrijk eene ergernis. De Parijsche *Siècle*, een blad van democratische kleur, heeft den prelaat daarover hevige verwijtingen gedaan en de *Patrie* velt mede een zeer scherp oordeel over dit tegenschrift, zeggende, dat de prelaat daarin de gansche burgermaatschappij van dezen tijd in den ban doet, den oorlog verklaart, ja, schier de van des oproers opsteekt.

Maar het zou onmogelijk zijn in de ruimte, waarover wij te beschikken hebben, ook maar het tiende gedeelte aan te stippen van hetgeen over de brochure en voor en tegen hare argumenten reeds geschreven is.

Zoo als we reeds zeiden — het congres is voor onbepaalden tijd uitgesteld; velen zijn zelfs van oordeel, dat er in het geheel niets van komen zal, omdat de Fransche regering geen kans ziet, de verschillende gevoelens nopens Italie op het congres tot eene gewenschte overeenstemming te brengen. Eenige Fransche dagbladen, o. a. het *Journal de Debats* betoogen dan ook reeds de nutteloosheid van zulk een congres, alsmede de onmogelijkheid om het gezag des pausen in de Legatien te herstellen; dikmaal eenstemming met de *Times* en andere Engelsche dagbladen die ronduit verklaren, dat het Britsche kabinet hoegenaamd geen belang in een congres stelt. Dit en de omstandigheid, dat de Engelsche gezant te Parijs, lord Cowley, plotseling naar Londen vertrokken is, heeft, in verband met andere indicia, voedsel gegeven aan de vrij algemeen verspreide meening, als zou Frankrijk aan Engeland hebben voorgesteld een protocol aangaande de definitive organisatie van Italie op te maken. Dit protocol zou door Frankrijk, Sardinie en Engeland onderteekend en dan aan de goedkeuring der andere mogendheden onderworpen worden. De keizer, zoo voegt men er bij, die de brochure *le Pape et le Congres*, alleen heeft doen verschijnen, om het congres te vertragen zooal niet onbepaald te doen uitstellen zou op die wijze de onvermijdelijke omwegen wenschen te ontgaan van eene diplomatieke onderhandeling, die ten slotte tot eene voor Frankrijk ongunstige belissing zou kunnen leiden.

In hoeverre het gerucht van deze combinatie waar is, kan natuurlijk niemand zeggen. Niet onwaarschijnlijk is, dat daarmede in verband staat de aftreding des Franschen ministers van buitenlandsche zaken, graaf Walewski, die opgevolgd wordt door den heer de Thouvenel, thans Fransch gezant bij de Porte. Bij het corps diplomatique begreep men trouwens reeds voor eenige dagen, dat de gewigtige verandering in de keizerlijke politiek, eene verandering van persoon voor het hoofd van het depart. van buitenl. zaken noodzakelijk maakte. Graaf Walewski toch, die steeds gezind was voor de herstelling der verdreven vorsten, zou spoedig in eene moeijelijke positie verkeerd hebben, tegenover de vertegenwoordigers der mogendheden. Zijne vervanging door den heer de Thouvenel, heeft dan ook niet bevreemd en is slechts de uitdrukking van de nieuwe politiek des keizers.

Voorts behoort nog onder de geruchten, dat Oostenrijk zich geneigd zou hebben getoond, om afstand te doen van Venetie, indien men mogt willen overgaan tot de oprigting van een centraal Italiaansch koningrijk, waarvan Venetie alsdan deel zou uitmaken. Oostenrijk zou daarmede vooral tot doel hebben, om de vorming van een Opper-Italiaansch koningrijk, onder den scepter van Piemont tegen te werken. Wij geven dit gerucht voor hetgeen het is.

Bij de gewone receptie ter gelegenheid van den nieuwejaarsdag, waarbij ook de pauselijke nuntius aanwezig was, heeft de keizer der Franschen op den ontvangen gelukwensch hoofdzakelijk geantwoord: »Ik dank het corps diplomatique voor zijnen gelukwensch bij gelegenheid van de vernieuwing des jaars. Ik gevoel mij bijzonder gelukkig, dat ik u ditmaal mag herinneren, hoe ik, sedert ik het hoogste gezag heb aanvaard, steeds den diepsten eerbied voor erkende regten aan den dag heb gelegd. Het onveranderlijk doel mijner pogingen, zijt daarvan overtuigd, zal dan ook wezen om allerwege, zoo veel van mij zal afhangen, vertrouwen en vrede te herstellen."

Hoe de periodieke drukpers over dit antwoord des keizers denkt, zal men later zien.

Behalve de aangelegenheid der brochure en het onbepaalde uitstel van het congres, valt weinig belangrijks te melden.

De staat van zaken in Hongarije blijf dezelfde. De leden der hooge aristocratie in Oostenrijk, die staatsambten bekleeden, hebben besloten ten behoeve van de schatkist afstand van hunne traktementen te doen. Van meer belang is de mededeeling, dat de eerstvolgende ligting in Oostenrijk geen voortgang zal hebben. Eene keizerlijke ordonnantie, waarbij een meer liberaal beginsel betreffende de uitoefening van takken van industrie wordt gehuldigd, heeft een goeden indruk gemaakt.

De Belgische kamer van gedeputeerden, heeft de vernietiging van de verkiezingen te Leuven bevolen en is daarna tot 17 Jan. gescheiden.

Eindelijk heeft de Spaansche zeemagt eene offensive beweging aangenomen en de forten aan den mond der rivier van Tetuan vernield. Kort daarna behaalde generaal Prim eene schitterende overwinning op de Mooren, die niet minder dan 1500 man op het slagveld lieten.

Uit de Turksche hoofdstad verneemt men, dat Kibrisly-pacha in ongenade geraakt is en dat Ali-pacha waarschijnlijk tot grootvisier benoemd zal worden. De voorstanders van hervorming en bezuiniging zijn zeer ter neder geslagen over den val van dien staatsman, omdat die val als een triomf van de oud-Muzelmansche partij beschouwd wordt. Kibrisly-pacha is, naar men beweert, alleen gevallen, omdat hij doortastende hervormingen in de finantieele aangelegenheden des harems wilde brengen. Alle vrouwen hadden zich dus tegen hem vereenigd. Men wist geen beter middel, dan hem van plannen tegen de regering des sultans te beschuldigen! De grootvisier heeft officieel door middel van eene circulaire ter kennis van de mogendheden gebragt, dat de Porte hare goedkeuring van het ontwerp tot doorgraving der landengte van Suez niet weigeren zou, wanneer de Europesche regeringen het allen op dit punt eens waren.

NEDERLAND.

De Overland-post, loopende tot 5 November is den 28sten Dec. hier te lande aangekomen.

— Sedert ons vorig berigt bleef de weersgesteldheid hier te lande bijzonder zacht; het kwik daalde naauwelijks beneden 40° F. en klom op den dag herhaaldelijk boven 50° F. Al de rivieren zijn reeds geruimen tijd los en de scheepvaart weder geheel hersteld. Het ijs is gelukkig afgedreven en heeft aan dijken en dammen geen schade veroorzaakt.

— Te *Amsterdam* is den 27sten Dec. met 716 van de 1281 ingekomen geldige stembiljetten, in plaats van wijlen den heer H. Stolte, tot lid van de Tweede Kamer gekozen de heer mr. *J. Heemskerk Az.* De heer *Poolman* bekwam 515 stemmen.

Te *Dordrecht* had de verkiezing, voor een lid derzelfde kamer (de heer P. A. Sander), den volgenden uitslag: ingekomenen billetten 973, welke aldus verdeeld waren: de heer mr *P. A. Sander* 297, de heer mr. *G. A. de Raadt* 273 en de heer mr. *P. Blussé van Oud-Alblas* 251. Er moet derhalve eene herstemming plaats hebben, bepaald op 10 Januarij a. s.

— Sedert eenigen tijd heerscht op de koninklijke militaire akademie te Breda, onder de kadetten het roodvonk, dat, ofschoon ook scharlaken uitslag zich daarbij voegt, tot heden geene sterfgevallen heeft veroorzaakt. Bij het groot getal zieke kadetten, doet naar men ons schrijft, zich plaatsgebrek gevoelen, dat eenige bezwaren oplevert, die evenwel door onvermoeide zorgen, zonder nadeel der zieken, worden te boven gekomen. Vooral schijnen de luchtzuiveringen, welke de geneesheeren dagelijks onder hun toezigt bewerkstelligen, van een gunstigen invloed te zijn. Ofschoon deze belangrijke épidemie nog niet afnemend is, kan men toch gerust zijn, dat voor het welzijn der zieken niets wordt verzuimd.

— De in 1858, op zijne heerlijkheid Burgst, nabij Breda, overleden generaal-majoor baron Nahuys heeft, als oud-raad van Neêrl. Indië, door de hooge betrekkingen, waarin hij, 30 jaren op civiel en militair gebied, in de Oost geplaatst was, een hoogst belangrijk archief betrekkelijk onze Overzeesche bezittingen nagelaten, waarmede de taal-, land- en volkenkunde onzer kolonien in hooge mate, kan worden gebaat. Thans is, na 's konings magtiging aan de Delftsche academie, in het bibliotheek-lokaal, voor het belangstellend publiek toegang verleend tot de merkwaardige verzameling van papieren, uitmakende het Indisch archief, door de douairière Nahuys van Burgst, aan de Delftsche academie ten geschenke vereerd, om, geheel in den geest van den overledene voortdurend te blijven strekken ten nutte van de beoefening der Indische wetenschap, en alzoo, in 't algemeen, tot welzijn van het vaderland.

ENGELAND.

Volgens het *Court Journal* zal de koningin het parlement in persoon openen.

— Naar men verzekert, is lord John Russell nog bij lange na niet gereed met de ontwerp-reformbill, en toch wenscht hij die bill nog voor het einde van Februarij bij het parlement in te dienen.

— Lord John Russell heeft geantwoord op de dezer dagen hem toegezonden memorie van Engelsche handelaren, waarin zij om bescherming der personen en eigendomen der in Mexico woonachtige Britsche onderdanen verzoeken. In dat antwoord zegt lord John Russell dat hij aan den Engelschen zaakgelastigde in Mexico instructien in dien zin heeft doen toekomen. Hij wijst echter op den bestaanden ongeregelden toestand in Mexico waar de burgeroorlog tusschen twee partijen woedt en van welk land moeijelijk is te zeggen welke regering *de facto* is. Terwijl Engeland en Frankrijk het bestuur van den president, die in het bezit der hoofdstad is, erkennen, zoo erkennen de vereenigde Staten de regering van een anderen te Vera-Cruz regerenden president. H. Ms. regering stelt pogingen in het werk om het met de overige mogendheden dienaangaande eens te worden en zal geen middel onbeproefd laten, om haren goeden raad ingang te doen vinden en aan den bloedigen burgeroorlog een einde te maken.

— Te Glasgow heeft zich eene beweging ten gunste van Italie geopenbaard. Aldaar is namelijk besloten een adres tot lord John Russell te rigten, waarin de onderteekenaars dien staatsman ernstig verzoeken, op het congres toch niet af te wijken van zijn te Aberdeen gegeven programma en te gelijk aan te dringen op het verwijderen der vreemde troepen van den Italiaanschen bodem, als zijnde naar de meening der adressanten, het eenige middel om alle beginselen van tusschenkomst in de geboorte te verstikken. In dit adres wordt al verder gezegd, dat het congres onbevoegd is, om tegen den wil der Italiaansche bevolkingen iets te beslissen, waarbij zij te gelijk doen uitkomen, hoe gevaarlijk het is, om aan sommige groote mogendheden een volstrekt gezag over de mogendheden van den tweeden rang toe te staan. Van dit standpunt bezien is de Italiaansche aangelegenheid een Europesche kwestie waarvan de vrijheid der volken voor de toekomst afhangt. In Engeland wordt de zaak dan ook als zoodanig beschouwd.

— Onlangs heeft zich eene deputatie van de vrienden des vredes bij lord John Russell vervoegd, om hem eene memorie betreffende de tegenwoordige betrekkingen van Engeland met China te overhandigen. In die memorie wordt aangetoond, dat de Chinezen geregtigd waren aan de Engelsche oorlogschepen het opvaren van de Peiho te beletten; dat in den laatsten tijd ongelukkigerwijze oorlogen door ver verwijderde agenten der regering op eigen gezag verklaard werden en dat het niet te hopen was dat de regering een onregtvaardigen oorlog zoude beginnen. Lord John Russell ontving de deputatie beleefd, doch verklaarde tevens dat hare voorstelling van de zaak in velerlei opzigten onjuist was.

DUITSCHLAND.

— Te Weenen ziet men met gespannen verwachting uit naargeruststellende berigten uit Hongarije, waar het er hoe langer hoe ongunstiger begint uit te zien en waar tusschen de bestaande gisting en een openbaren opstand maar éêne schrede is. In de regeringskringen schijnt men nog geen definitief besluit genomen te hebben, op welke wijze men tegenover Hongarije te werk zal gaan; men aarzelt tusschen verleenen van concessien of het bezigen van geweld. Ook schijnt in de hoogere kringen van het hof verschil van gevoelen te bestaan omtrent den weg, welken men zal volgen. De aartshertog Albrecht, de gouverneur-generaal van Hongarije, moet vooral overtuigd zijn van de noodzakelijkheid van doortastende hervormingen en op eene spoedige afkondiging er van aandringen, terwijl hij in geval dit niet geschiedt, zijn ontslag zoude indienen. Naar ik verneem zal hij binnen weinige dagen weder hier aankomen, om de beraadslagingen bij te wonen, welke over de Hongaarsche aangelegenheden gehouden zullen worden. Het valt niet te ontkennen dat deze geen lang uitstel kunnen lijden, daar de gemoederen in dit land ten hoogste opgewonden zijn en men tot alles besloten schijnt. Het is den Hongaren niet alleen meer te doen, om het terugbekomen van hunne constitutie en politieke regten,

maar zij streven thans naar meer, namelijk naar eene algeheele scheiding van de door het huis Lotharingen geregeerde landen en om tot dat doel te geraken, zullen zij ieder de hand reiken, welke hun ter bereiking van hunne voornemens behulpzaam wil zijn. Onder de kandidaten voor den troon welke zij op het oog hebben, bevindt zich de hertog van Leuchtenberg en prins Napoleon; aan laatstgenoemde zouden de Hongaren de voorkeur geven, daar hij zich gedurende den Italiaanschen oorlog veel met de Hongaarsche uitgewekenen heeft bezig gehouden en zijne sympathie voor Hongarije luid aan den dag heeft gelegd. Naar men verhaalt, moet hij ook thans nog veel omgang hebben met de hoofden der Hongaarsche emigratie te Parijs, hun dikwijls ontvangen en aan de behoeftigsten onder hen aanzienlijke pensioenen betalen. Kortom, het is nagenoeg hetzelfde spel als vóór het uitbreken van den Italiaanschen oorlog met de Italiaansche uitgewekenen Men houdt het dan ook niet voor onwaarschijnlijk, dat een Hongaarsche kwestie in het jaar 1860 de aandacht van Europa zal boeijen. De Hongaren zelven komen er rond voor uit, dat zij slechts op eene gunstige gelegenheid wachten om het Oostenrijksche juk af te werpen, en zij gelooven, dat daar het hen gelukte de Turken te verdrijven, die 150 jaren lang in het land regeerden, het met Oostenrijk nog gemakkelijker zal gaan, dat nog maar tien jaren in Hongarije heerscht. Gelijk men ziet, rekenen de Hongaren in het geheel niet meer den vroegeren tijd, toen zij wel is waar met Oostenrijk verbonden waren, doch zich zelven toch regeerden.

In de overige provincien heerscht mede misnoegdheid, daar van alles wat na het einde van den oorlog beloofd werd, nog niets is nagekomen.

De indruk, dien de brochure *Le Pape et le Congrès* in de diplomatieke kringen te Weenen te weeg brengt, is zeer groot Het meest verontwaardigd zijn de vertegenwoordigers van de verdreven Italiaansche vorsten, die hun diplomatieken toorn echter niet zoo zeer jegens Frankrijk als wel jegens graaf Rechberg lucht geven. Zij beschuldigen dien minister van buitenlandsche zaken van verraad jegens de zaak der wettige vorsten, daar hij te Villafranca, ten einde den invloed van Oostenrijk in Duitschland niet te verliezen, keizer Frans Joseph bewoog den vrede te sluiten, en zoo doende den Oostenrijkschen invloed in Italie opgeofferd heeft. Volgens de meening van deze kleine diplomaten is Oostenrijk er de schuld van, dat de Italiaansche vorsten hunne landen hebben verloren, daar deze vorsten zich, steunende op de met Oostenrijk gesloten tractaten, in het Oostenrijksche kamp begeven hebben. Hadden zij de zijde van Piemont en Frankrijk gekozen, dan zouden zij waarschijnlijk thans nog in het bezit van hunne troonen zijn.

— Tusschen Zweden en Noorwegen heerscht op dit oogenblik alles behalve eene gewenschte harmonie, welke ongunstige stemming dezer dagen niet verbeterd is door een voorstel van de Noorweegsche Storthing tot wijziging eener paragraaph in de constitutie, volgens welke een Zweed tot gouverneur-generaal van Noorwegen benoembaar is. Dit heeft te Stockholm te meer sensatie verwekt, omdat die betrekking reeds sedert dertig jaren aan geen Zweed was opgedragen. Men moet intusschen niet uit het oog verliezen, dat het voorstel dieper in den tegenwoordigen stand van zaken aldaar ingrijpt, dat het oppervlakkig wel schijnt. In Noorwegen is toch sedert geruimen tijd eene meer liberale rigting zigtbaar geweest, die bij het Zweedsche kabinet te meer indruk maakt omdat zij door de meerderheid der Storthing krachtdadig wordt ondersteund, en tot de laatste verkiezing van meer liberale afgevaardigden heeft aanleiding gegeven, terwijl het dezen wel bepaaldelijk op het gemoed is gedrukt om met die vrijzinnige beginselen mede te werken, vooral omdat het bezoek van den Zweedschen koning te Christiania, in November jl, in dat opzigt geene bevredigende resultaten schijnt te zullen opleveren. Wat nu het bedoelde voorstel zelf betreft zoo wordt daarin uitdrukkelijk aangedrongen op de geheele afschaffing der betrekking van gouverneur-generaal, als zijnde deze, naar het oordeel der Storthing, overtollig en te kostbaar. In plaats daarvan verlangt men een collectief ministerie van staat, bestaande uit de hoofden der departementen van finantien, justitie, oorlog en binnenlandsche zaken, die gezamenlijk met het bestuur des lands, namens den koning, zouden belast worden. Hierbij komt evenwel een ander punt. Volgens de Noorweegsche constitutie heeft de koning namelijk slechts het regt van een schorsend veto, terwijl alle besluiten der kamer, in drie achtereenvolgende zittingen bij meerderheid van stemmen aangenomen, kracht van wet verkrijgen. Omtrent het bovengenoemd voorstel nu, beroept zich de Zweedsche landdag op een ander artikel der constitutie, volgens hetwelk dit schorsend veto slechts toepasselijk schijnt op gewone voorstellen van zuiver administrativen aard, en niet op eene voordragt tot wijziging in de thans vigerende grondwet, zoodat de afschaffing der waardigheid van gouverneur-generaal in Noorwegen en iedere andere wijziging dezer constitutie wel bepaaldelijk afhangt van de goed- of afkeuring des konings. Dat intusschen bij de bestaande spanning tusschen de beide rijken, de gemoederen reeds tot een zekeren graad van hevigheid zijn opgewonden, blijkt daaruit, dat in eene der laatste zittingen van de Noorweegsche Storthing reeds enkele leden zich bereid hebben verklaard, om ieder eventueel voorstel te ondersteunen, waarbij Noorwegen aan Zweden den oorlog verklaart.

Men weet dat twee standen van den Zweedschen rijksdag — die der burgers en der boeren — het voorstel hebben aangenomen, om de regering te verzoeken, aan hare gevolmagtigden op het congres zoodanige instructien te geven, dat zij ten gunste van Italie's onafhankelijkheid het woord kunnen voeren.

In den stand der ridderschap is dezelfde motie naar eene commissie gerenvoijeerd, nadat vooraf de minister van buitenlandsche zaken het woord had gevoerd. Hetgeen hij gezegd heeft, is evenwel door de vergadering in een voor de nationale zaak van Italie gunstige zin opgevat. De stand der geestelijkheid heeft ten deze de meeste reserves in acht genomen. Men kon zien dat deze aangelegenheid de vergadering over het algemeen koel of onverschillig liet.

Laatste Berigten.

BUITENLAND.

De voornaamste Engelsche bladen zijn van gevoelen dat de aftreding van den heer Walewski als minister van buitenlandsche zaken van Frankrijk het bewijs levert, dat in de politieke zienswijze van keizer Napoleon eene algeheele omkeering is tot stand gekomen en dat hij thans bereid is om naar de inzigten van Engeland tot de regeling van het Italiaansche vraagstuk mede te werken. Het blad wil echter niet dat Engeland zich zal verbinden om in de Italiaansche kwestie *handelend* op te treden.

De *Morning Post* is van gevoelen, dat de aftreding van graaf Walewski moet beschouwd worden als het bewijs, dat keizer Napoleon besloten is om de inzigten van Engeland in de Italiaansche kwestie te ondersteunen. „In dat geval— zegt het blad — „zal Italie vrij gemaakt worden, onverschillig of er al dan niet een congres tot stand kome.” Het blad wijst er voorts op, dat de heer de Thouvenel, de opvolger des heeren Walewski, een ijverig voorstander is van de Fransch-Engelsche alliantie, weshalve zijne optreding gelijk staat met eene bevestiging der vriendschapsbanden tusschen de beide mogendheden.

De *Observer* zegt dat de Italiaansche kwestie een gunstige wending heeft genomen. Graaf Walewski is afgetreden, omdat hij zich verzette tegen de gunstige bedoelingen van keizer Napoleon ten aanzien van Italie. De keizer is verzekerd van Engelands morelen bijstand. Een plan tot bevrediging, gegrond op de *fatis accomplis*, zou thans volgens dat blad, de veiligste staatkunde zijn.

Engeland zal 20,000 en Frankrijk 10,000 man troepen naar China zenden.

De *London Gazette* deelt een besluit mede der Napelsche regering, krachtens hetwelk alle Napelsche en vreemde schepen in alle havens van het koningrijk der Beide Sicilien, een regt van 4 grani per ton moeten betalen, ter bestrijding van de kosten van het onderhoud van vuurtorens op alle gevaarlijke punten van de kust.

— De heer de Thouvenel wordt tegen den 20sten dezer te Parijs verwacht, met den secretaris van legatie, den heer de Berthémy, die als chef van het kabinet zal fungeren.

De pauselijke nuntius zal ten gevolge der aftreding van graaf Walewski, waarschijnlijk eerstdaags vertrekken. Hij heeft door zijn attaché, den heer Compièta, dépêches van kardinaal Antonnelli uit Rome ontvangen, die zijne terugroeping doen verwachten.

Men leest het volgende in het *Dagblad van Rome* van 30 December: „onlangs is te Parijs bij Didot eene anonyme brochure, getiteld: *Le Pape et le Congres* verschenen. Die brochure is eene ware hulde aan de revolutie, eene arglistige stelling voor die zwakke geesten, die een juist criterium missen om het gif dat zij verbergt, goed te herkennen, en een onderwerp van smart voor alle goede Katholieken. De argumenten, welke dit geschrift bevat, zijn eene herhaling van de dwalingen en beleedigingen, welke zoo herhaaldelijk tegen den Heiligen Stoel uitgebraakt en zoo dikwijls roemrijk wederlegd zijn, welke ook de hardnekkigheid der bestrijders van de waarheid zij geweest, om ze vol te houden. Mogt bij toeval het doel dat de schrijver der brochure zich heeft voorgesteld, daarin bestaan om hem, dien men met zoovele rampen bedreigt, vrees aan te jagen, dan kan de schrijver verzekerd zijn, dat hij, die het regt op zijne hand heeft, die zich geheel en al steunt op de hechte en onwrikbare grondslagen der regtvaardigheid en die vooral ondersteund wordt door de bescherming van den Koning der koningen; zeker niets te vreezen heeft van de hinderlagen der menschen.”

De *Constitutionnel* behelst eenige regelen in antwoord op het artikel, dat in het officieele dagblad van Rome opgenomen werd tegen de brochure *Le Pape et le Congrès*. Het blad zet het daarbij op den voorgrond, dat men den paus niet mag verantwoordelijk stellen voor de heftige taal en de weinig parlementaire uitdrukkingen, waardoor bedoeld artikel zich kenmerkte. Het doet wijders uitkomen, hoezeer zulke hartstogtelijke uitvallen de vijanden van den Heiligen Stoel in de hand werken. Het merkt op, dat een zoodanig optreden van het officieele dagblad van Rome tegen eene *anonyme* brochure, het bewijs levert dat daarin zeer veel moet voorkomen wat volkomen juist is en dat die officieele vertooning de brochure zeer in de achting van het algemeen moet doen rijzen. Moest men echter — zoo besluit de *Constitutionnel* — in bedoeld artikel *iets anders* zien, dan zoude Frankrijk zich daarover kunnen bedroeven, maar nooit zal het zich er door gekwest toonen, veel minder den paus daarvoor verantwoordelijk stellen.

Volgens andere berigten moet het artikel in het officieel dagblad van Rome wel degelijk van de Pauselijke regering zijn uitgegaan en zou zelfs de Pauselijke nuntius te Parijs eene nota van zijn gouvernement ontvangen hebben, met last haar aan de Fransche regering ter hand te stellen. Men wil weten dat de conclusiën dier nota nog krachtiger luiden dan die van bedoeld dagbladartikel, doch met zekerheid is daaromtrent natuurlijk niets bekend; zelfs had de pauselijke nuntius nog geen stappen gedaan om de audientie te verwerven waarin hij bedoelde nota zou moeten overhandigen.

— Uit Kopenhagen berigt men, dat een hoop volks in den nacht van 31 December op 1 Januarij, in den Christiaansburg gedrongen en meer dan een half uur achtereen: weg met de gravin! weg met Berling! geroepen heeft! De garde moest te hulp komen om den troep uiteen te drijven. Reeds de week te voren is de koning, bij gelegenheid dat hij zich met de gravin in een rijtuig vertoonende, op straat door het volk beleedigd. Bij die gelegenheid werden straatdeuntjes op de gravin in het rijtuig geworpen.

Laatste Telegrafische Dépêches.

Londen, 9 Januarij De *Morning Post* deelt mede, dat de paus een brief heeft geschreven aan keizer Napoleon, waarin hij de collectieve erkenning van de integriteit des pauselijken gebieds vordert, zooals bepaald is bij de tractaten van 1815. De paus maakt van deze voorwaarde zijne toetreding tot het congres afhankelijk

Hetzelfde blad meldt, dat keizer Napoleon hierop een antwoord heeft gezonden, dat jl. Vrijdag te Rome is aangekomen. In dit antwoord weigert de keizer de vordering des pausen toe te staan.

Londen, 9 Januarij. Per de *America* zijn tijdingen ontvangen uit New-York, loopende tot 28 December. Hoewel het congres nog geen voorzitter heeft gekozen, heeft de president der Unie toch den 27sten zijne boodschap ingediend. Daarin wordt melding gemaakt van het gebeurde te Harper's Ferry, terwijl de president de hoop te kennen geeft, dat de onlusten, als aldaar hebben plaats gehad, voortaan onmogelijk zullen gemaakt zijn. Voorts wenscht de president het hooge geregtshof geluk met zijne uitspraak in de slavenkwestie; daardoor toch is uitgemaakt, dat elk burger het regt heeft om zijn eigendom, met inbegrip van slaven, naar het gemeenschappelijk grondgebied van den bond te brengen, en dat hij in dat geval door de bondsconstitutie beschermd wordt. De regering, aldus wordt verder in de boodschap gezegd gaat voort met het nemen van de strengste maatregelen tegen den slavenhandel. — De gebeurtenissen hebben bewezen, dat de regering eene verstandige staatkunde ten aanzien van China heeft in acht genomen. — De betrekkingen met Frankrijk, Rusland en alle andere regeringen, met uitzondering van Spanje, blijven op een zeer vrienschappelijken voet. — De generaal Scott is van zijne zending naar het eiland San Juan teruggekeerd. Hij is in zijne taak gelukkiglijk geslaagd. Er is namelijk eene schikking getroffen en er bestaat geen vrees meer voor eene botsing. — De president beveelt voorts het binnenrukken van troepen in Mexico aan, ten einde den eisch tot het bekomen van vergoeding wegens geledene schade door Noord-Amerikaansche burgers, te ondersteunen en hun bescherming voor het toekomende te kunnen verleenen.

ZAKELIJKE INHOUD VAN DE VOORNAAMSTE GEBEURTENISSEN.

BINNENLAND.

— De verhoogde soldij en de vermeerdering van munitiebrood voor de soldaten is bij besluit geregeld.

— Aan de akademie te Breda heerscht roodvonk in ergen graad.

— Overleden zijn de generaal-majoor J. J. Demoulin, de kolonel de Bock, de bekende letterkundige D. Bomhoff, Hz., de raadsheer A. Koenen van 's Gravensloot en de heer Tjallingi Pz. te Leeuwarden.

— Er zijn o. a. 72 onderofficieren tot 2de luitenants bevorderd.

BUITENLAND.

De brochure *de Paus en het Congres* heeft geheel Europa in opschudding gebragt. Zij wordt toegejuicht door de liberale en bestreden door de clericale drukpers in alle landen.

— Lord Cowley is naar Londen.

— Uitstel van het congres en gerucht van een plan tot bevrediging van Italie, gegrond op de faits accomplis.

— Keizer Napoleon heeft op 1 Januarij eene korte toespraak tot het corps-diplomatique gehouden, die vredelievend luidt.

— De Fransche minister van buitenlandsche zaken is afgetreden en door den heer de Thouvenel vervangen, wat men als gunstig voor de bestendiging der Fransch-Engelsche alliantie beschouwt.

— Z. K. H. de prins van Oranje bevindt zich nog altijd te Parijs.

— De Spaanjaarden hebben eene overwinning op de Mooren behaald.

— Kibrysli pacha, ten gevolge van zijne bemoeijingen tot hervorming van den harem des sultans van Turkye, ontslagen.

— In Hongarije duurt de staat van gisting voort.

— De staatsregtelijke commissie der Wurtemb. kamer heeft zich voor het concordaat met Rome verklaard.

— De Pruissische kamers zijn tegen 12 Jan. bijeengeroepen.

— De Pruissische R. K. bisschoppen hebben zich ten behoeve van den paus bij adres tot den prins regent gewend.

— Oneenigheden tusschen Zweden en Noorwegen.

— Verwarring in de Donau-Vorstendommen.

— Oprigting van eene financiele commissie voor de staatsschulden in Oostenrijk.

— De koningin van Engeland zal het parlement, naar men zegt, in persoon openen.

— Lord Palmerstond heeft op een banket te Romsey geruststellende verzekeringen afgelegd, ten opzigte van de vrees voor een oorlog.

— De beroemde schrijver Macaulay is den 28sten December overleden.

— Het huis van afgevaardigden te Washington heeft nog geen president gekozen; dientengevolge is de boodschap van den president der Unie nog niet bij het congres ingediend.

— De president der Vereenigde Staten heeft de voorloopige schikking betreffende San Juan goedgekeurd.

— Het tractaat tusschen de Vereenigde Staten en den president van Mexico, Juarez, is tot stand gekomen.

— De vrede tusschen Buenos-Ayres en de Argentijnsche confederatie is gesloten.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

— Wij kunnen thans eenige meer uitvoerige mededeelingen doen omtrent den staat van zaken in *Boni* en de nabijgelegen rijken, ter aanvulling van de berigten voorkomende in ons nummer van 11 dezer.

Op den 20sten Januarij jl., werden de rijksornamenten van *Boni*, met zorg ingepakt en vergezeld van eene groote menigte volks, onder geleide van de Bonische kiesheeren aroe *Tanette-ri-awang* en aroe *Tibodjong* te *Palakka* gebragt en aan de kommissarissen voor de Bonische zaken overgegeven. Zij werden met plegtigheid in ontvangst genomen en, in afwachting der eventuele uitreiking aan den nieuw te benoemen vorst, behoorlijk geborgen, onder de bewaking van de daartoe volgens het landsgebruik bepaaldelijk bestemde oude vrouwen, die er veel zorg en eerbied aan wijdden.

Den volgenden dag schreven de kommissarissen aan de aroe *Petoe's* of kiesheeren van *Boni*, dat nu het oogenblik daar was om eenen nieuwen vorst over het rijk te kiezen, waartoe zij mitsdien werden uitgenoodigd.

Vier dagen later ontvingen de kommissarissen dientengevolge van de aanwezige aroe *Petoe's*, de hadats van het midden, Westelijk- en Oostelijk deel van het Bonische rijk, benevens de voornaamste vasallen *(Paliïes)*, ten getale van tachtig personen, een geschrift, houdende, dat zij waren overeengekomen om als vorst van *Boni* te wenschen *Sinkuroe Roekka* aroe *Palakka*, als de eenige, dien zij geschikt achtten om het welzijn van het land en volk van *Boni* te bevorderen. Zij voegden daarbij dat, al ware er ook voor het tegenwoordige een tweede of derde persoon van zijns gelijke binnen het land van *Boni* aanwezig, zij toch eenparig en met alle harten voor hem zouden gestemd hebben. Daarom, vervolgden zij, verschenen zij allen voor den generaal en voor den gouverneur van *Celebes*, om hun medelijden aftesmeeken, omdat het land, door kracht van overwinning, aan hen, kommissarissen, behoorde, en opdat zij dat medelijden zouden betoonen door tot vorst van *Boni* te benoemen den persoon, die tot heer en vorst werd gewenscht, opdat die vorst het welzijn van het land van het gouvernement zou kunnen helpen bevorderen, de oude vriendschap met het gouvernement zou kunnen hernieuwen en de Bonieren, door Gods zegen, nimmermeer zouden ondervinden de rampen en onheilen, die hen onlangs hadden getroffen.

Aan het verzoek van de bedoelde vergadering werd door de kommissarissen voldaan en mitsdien, op 30 Jan. jl., de vorstin *Basse Kadjoeara*, ook genaamd *Amiel Hadi Aliel Hadia*, van de vorstelijke waardigheid in het rijk van *Boni* vervallen verklaard, met bepaling dat zij nimmermeer in het gebied van *Boni* zal mogen verblijf houden, en, namens het gouvernement van *Nederlandsch-Indie*, als vorst van *Boni* erkend en aangesteld *Achmad Sinkarroe Roekka*, aroe van *Palakka*.

Den volgenden dag werd in het bijzijn van de officieren tot de expeditionaire land- en zeemagt behoorende, van de hadat van *Boni*, van een gezantschap van *Sopeng* en van een aanzienlijk aantal prinsen en grooten van *Boni*, *Aroe Palakka* als vorst van dat rijk geïnstalleerd en werden de rijksornamenten aan hem uitgereikt.

De voortvlugtige gewezene koningin zal zich waarschijnlijk te *Rappang*, in de *Adja-tamparang*, vestigen.

Intusschen herstelt de orde zich zigtbaar allerwege in het Bonische. De kommissarissen melden, dat het opvallend is, hoe bij de bevolking zich meer en meer vertrouwen vestigt en van hare zijde dagelijks meer toenadering plaats vindt. De veldarbeid, die ten gevolge van den oorlog zoo lang verwaarloosd werd, vooral in de omstreken van *Badjoa*, *Boni* en *Tjinrana*, wordt krachtig hervat; de bazaars te *Badjoa* en *Palakka* worden druk bezocht; vrouwen en kinderen komen onbeschroomd te voorschijn en geheele kudden van buffels verlevendigen op nieuw de weilanden.

Te *Sindjai* is de verdediger van die plaats, Aroe *Patempé*, hoewel ongesteld zijnde, bij den civielen en militairen gezaghebber gekomen, en heeft zijne hulp toegezegd om de nog afwezige bevolking van het Sindjaische tot terugkeer te bewegen.

De nieuwe verhouding van *Boni* tot het Nederlandsch-Indisch Gouvernement zou spoedig door een tractaat blijvend geregeld worden, en wanneer dit ook met *Sopeng*, *Wadjoe* en *Loewoe* zal geschied zijn — zoo als het zich liet aanzien, dat spoedig het geval zijn zal, daar over dat punt reeds wordt onderhandeld en de vorsten daartoe genegen zijn — zal de rust op *Celebes* weldra op nieuwe en hechte grondslagen gevestigd worden en dat land eene ontwikkeling te gemoet gaan, waarvoor het, uithoofde van deszelfs vruchtbaarheid en den ondernemenden aard van deszelfs bevolking, zoo uitnemend geschikt is.

De gezondheidstoestand der troepen van de expeditie was, volgens de laatste berigten, naar wensch. Op ultimo Januarij was het getal zieken der troepen 290 (waarvan 140 kwartierzieken) en dat der dooden: 40 Europeanen, 12 Amboinezen, 8 Inlanders. Van de 1100 koelies waren 237 ziek en 23 overleden. *(J. C.)*

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat is de schrijver J. H. DE GROOT.